

"Farkınız Okumak Olsun"

İKRA

BÜLTENİ

İlim Kültür
ve Rahmet
Derneği
Bülteni

www.ikraderneği.org

ÜCRETSİZDİR

Yıl: 13 • Sayı: 50 • Temmuz - Ağustos - Eylül 2019

SAHABELER

MÜSLÜMANLARIN YILDIZLARI

Röportaj: M. Serafettin KALAY
Sahabe, bir çocuğun ana dilini
öğrendiği gibi...

Oku Kitabı
Gez Dünyayı

Muhammed Mursi
Mazlumlara Meşale, Zalimlere Ateş
Olacak Yeni Bir Şehit:

CAFE AŞIYAN ESENLER

AŞIYAN

SİZLERİ BEKLIYORUZ

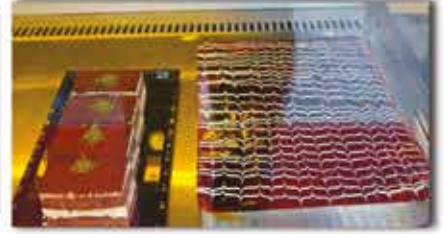
Farklı lezzetleri, bir birinden eşsiz
tatları keşfetmek istemez misiniz ?

PASTA ÇEŞİTLERİ

TUZLU VE KEK ÇEŞİTLERİ

SÜTLÜ TATLILAR

Nine Hatun Mahallesi,
Davutpaşa Cd. 4/A, 34220
Esenler/İstanbul, Türkiye

İLETİŞİM

0 212 568 88 84

Bâbu's-selâm

İki Ömer'den Biri Olmak

Allah'ın (cc) âlemlere rahmet olarak gönderdiği Habibi'ne (sav) iman edip de O'nu göremeyen; O'nun dizinin dibinde oturup sohbetini dinleyebilme, mübarek yüzlerine bakabilme imkânı bulamayan bir müslümanın, Nurullah Genç üstadın Yağmur Kasidesi'nde dile getirdiği şöyle bir hasretle yanıp tutuşmaması mümkün müdür?

*Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım
Sana sırlıklam bir bakış da ben olsaydım
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım
Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım...*

Böyle bir hasretin yanında bir de O'nunla aynı mecliste oturabilenlerin, O'nunla omuz omuza mücadele edip, birlikte yol yürüyebilenlerin; Kur'an'ı bizzat O'nun dilinden öğrenip, İslâm'ı O'ndan görüp yaşayanların; aynı kaptan yemek yiyip, aynı kâseden su içebilenlerin... yaşadıkları bir mutluluk var ki, işte daha sonra gelen bütün müslümanların özendiği, gıpta ettiği ve onlardan biri olabilmeyi arzuladığı bu talihli kişilere **"sahabe"** yani Peygamber'in (sav) arkadaşları diyorum.

Ancak!... Sahabe olabilmenin sırrı, Hz. Peygamber (sav) ile aynı dönemde yaşamak, O'nu görebilmek, O'nunla aynı mekânı paylaşmak, birlikte oturmak, konuşup sohbet etmekte mi saklıydı? Bu açıdan bakıldığında Hz. Peygamber'e iman edip yoluna baş koyanların öncüleri olan Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Bilal Habeşi, Hz. Musab bin Umeyr, Hz. Yasir, Hz. Sümeyye... ile O'nu inkâr edip düşmanlığın en şiddetlisini sergileyen Ebu Cehil, Ebu Leheb, Ümeyye bin Halef... arasında hiçbir fark yoktur. Hepsi de Hz. Peygamber ile aynı dönemde yaşamışlar, aynı sokakları adımlamışlar, aynı meclislerde oturmuşlar ve aynı tebliğe muhatap olmuşlardı. Ama bütün bunlar, onların iki ayrı yolun yolcuları olmalarına engel olmamıştı. Çünkü **"sahabe"** olmanın ölçüsü başkaydı.

Bu ölçü, Hz. Peygamber'in tebliğ ettiklerinin, Yüce Allah'tan olduğunu bilip anladıktan sonra (ki akıl sahibi herkes bunu anlıyordu) hiçbir hesap yapmadan; sahip olduğu makamı, konumu, serveti, menfaatleri kaybetme endişesine düşmeden; başına gelebilecek hiçbir ezadan, cefadan, işkenceden çekinmeden bu hakikate teslim olup iman etmek ve bu uğurda canı dahil her şeyini fedâ edebilmektir. İşte sahabe bunu yapmış veya başka bir ifadeyle böyle sahabe olmuştur. Hakikati görüp anladıktan sonra, farklı hesapların içine girenler, dünyevî menfaatlerinden vazgeçemeyenler ise inkârlarında inat etmişler ve şeytanın yoldaşları olmuşlardır.

Ömer bin Hattab (Hz. Ömer) ile Amr bin Hişam, bu iki durumun sembolik bir örneğini oluşturuyor. Her ikisi de Mekke toplumunun güçlü şahsiyetleri ve her ikisi de İslâm'a ve Müslümanlara şiddetli bir düşmanlık sergiliyor. Efendimiz (sav) **"Allah'ım! İslâm'ı bu iki Ömer'den (Arapça yazılışları her iki ismin bu şekilde telaffuzuna müsaittir) biriyle güçlendir"** diye dua ediyor. Ömer bin Hattab, Kur'an'ın Allah'tan geldiğini anlayınca hakikate teslim olup iman ediyor ve adalet timsali Hz. Ömer oluyor. Amr bin Hişam'ın ise Hz. Muhammed'in (sav) Allah'ın elçisi olduğunu bildiği halde, kabilecilik gayretiyle imana gelmiyor ve ümmetin firavunu Ebu Cehil oluyor. **"İki Ömer'den biri olmak"** seçeneği kıyamete kadar herkesin önünde duruyor.

Bu sayımızda farklı yönleriyle Peygamberimizin yol arkadaşları, Müslüman semasının yıldızları olan Sahabe Efendilerimizi işledik. Konuyla ilgili söyleşimizi ise, bu konuda eserler veren Dr. Şerafettin Kalay hocamız ile gerçekleştirdik. Rabbim bizleri hakikate teslim olup, Sahabe Efendilerimizin yolundan gidenlerden eylesin. Amin!... Selam ve dua ile...

Av. Halil KENDİR
İKRA Derneği
Yayın Kurulu Başkanı

Sayı: 50 Temmuz - Ağustos - Eylül 2019

Bu yayın İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
Bütenidir.
3 ayda bir yayınlanır.
Ücretsizdir.

**İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
adına Sahibi ve Sorumlu Müdürü**

Av. Ermin Atalay

Yayın Kurulu

Halil Kendir - Erdoğan Aydın

İlhan Uluç - Hakan Uluç

Feyyaz Kalkan - Ahmet Fuat Yahyaoğlu

Haşim Öztürk - İhsan Karadaş

İbrahim Ethem Yüksel

Reklam

Ermin Atalay GSM: 0554 651 43 43

Sekreteryası

Erdoğan Aydın

Basıldığı Yer

GD Ofset

0212 671 91 00

Tasarım

Klon Ajanı

Adres

Çınar Mah. 5/2 Sk. No:8 Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0212 434 04 87 - 0212 562 54 44

www.ikraderneği.org

Dergimiz Bağcılar Basın Savcılığının 2007/24 sayılı
evrak bilgileriyle basılmaktadır.
Dergimiz bu sayıda 5.000 adet basılmıştır.

içindekiler

15

RÖPORTAJ: M. SERAFETTİN KALAY:
SAHABE, BİR ÇOCUĞUN ANA DİLİNİ ÖĞRENDİĞİ GİBİ...

03 Kitap Tanıtımı / Peygamber Dostları
Örnek Nesil

04 Emin ATALAY / Mümkün; 21. Yüzyıl
Asr-ı Saadet Olabilir

06 Mehmet ÇELİK / Peygamberimizin
Sınır Tanımayan Arkadaşları

08 Ahmet YAPICI / Bugünün Sahabesi Olmak

26

OKU KİTABI GEZ DÜNYAYI

10 Cemalettin AYDINOĞLU / Sahabeyi
Günümüze Taşımak

12 İsa HEMİŞ / İman, Samimiyet ve
Fedakârlık Bağlamında Sahabeyi Anlamak

21 İlim ve Alim / Hadis Âlimlerinin Efendisi:
İmam Nevevî

22 İKRA Hanımlar

32

**MAZLUMLARA MEŞALE, ZALİMLERE ATEŞ OLACAK
YENİ BİR ŞEHİT: MUHAMMED MURSI**

25 Merkez Haberler

31 Yaz Kursları

Peygamber Dostları Örnek Nesil

Hazreti Peygamber'in kişiliklerini yoğurduğu nesil, sahabe nesli... Resulullah'la aynileşme çabası içinde olan ve dolayısıyla O'ndan (sav) renkler, çizgiler, izler taşıyan nesil. Sünnet'in terbiye ettiği, Sünnet'in teknesinde yoğrulan nesil. En asli İslâm nesli. Çünkü mürebbsi bizzat Allah'ın Rasülü bu neslin.

Sahabe-i Kiram hakkında onlarca eser yazıldı bugüne kadar. Geçen asırlar boyunca Sahabe hayatını ayrıntılı bir şekilde incelemek, Saadet Çağı'na göre bir İslam kişiliği kazanmak tüm Müslümanların büyük çabası olmuş.

İman nuru ve İslam kardeşliğiyle birbirine perçinlenen, hiçbir fırtına ve tufanda sarsılmayan yiğitlerin Allah Resulünün çevresini kuşattığı, hak dava uğruna nice çilelerin çekildiği hatıralarla dolu diyarların terk edildiği, akıl almaz zulümlerin göğüslediği ve gelecek nesillere örnek sabır, sebat ve yiğitlik örneklerinin sergilendiği bir devir: Saadet Devri.

*"Nice söz vardır göz pınarlarını yaşla doldurur,
Ve nice gözyaşı vardır, sessizce çok şey anlatır."*

Asr-ı Saadet de asırlar ötesinden, asırlar sonrasında çok şey anlatır, sözlerle anlatır, davranışlarla anlatır, amelle anlatır, gözyaşı ile anlatır, sabır ve sebatla anlatır, zaferle anlatır, iman samimiyetini gönül sıcaklığını hissettirerek anlatır...

Asr-ı Saadet'e bakıp çağımıza güzellikler taşıma gayretindeki çok değerli Dr. M. Şerafettin KALAY hocamızın sohbet kıvamında kaleme aldığı 459 sayfadan ibaret olan 'Peygamber Dostları Örnek Nesil' isimli eser gönül hanemize ashabin hayatından izler taşımaya hedefliyor. Ashabin hayatından titizlikle seçilen örnek davranışlar, ayet-i kerime mealleri ve hadis-i şeriflerle konu bütünlüğü içinde işleniyor. Kitapta yer verilen Tufeyl İbn Amr Ed-Deysi, Osman İbn Maz'un, Zeydül Hayr, Mus'ab İbn Umeyr, Abdullah İbn Ümmi Mektum, Selman-ı Farisi, Suheyb er-Rumi, Zül-Bicadeyn, Ebu Ubeyde İbn Cerrah, Zeyd İbn Sabit, Asım İbn

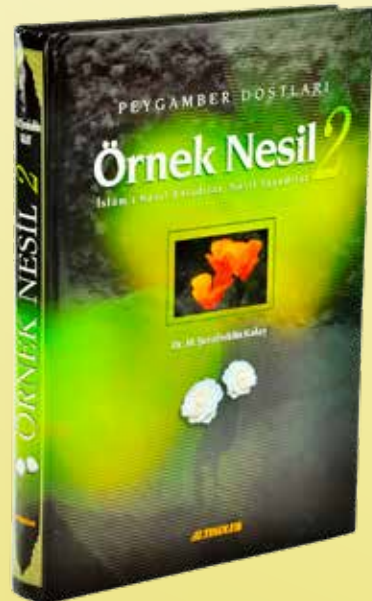
**KİTAP
TANITIMI**

Vural
ERCE

Sabit, Hubeyb İbn Adıyy ve Zeyd İbn Desine, Ebu'd Derda, Ebu Talha ve diğer sahabelerin hayatındaki irşad ve ibret için dikkat çeken noktalar gözler önüne serilmiştir.

Sade ve akıcı bir dil ve anlatımla kaleme alınan eser, titiz bir çalışmanın ürünü olarak Erkam Yayınları tarafından bizlere sunulmaktadır. Evinde sahabeyi misafir etmek isteyen, onlarla hasbihal etmek isteyen, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'i (sav) onlardan dinlemek isteyen herkesin kütüphanesinde bulundurması gereken bir kitap. Dernek olarak biz de tüm okurlarımızın evlerinin bir Peygamber rayıhası, bir sahabe coşkusu taşıyabilmesi için bu eseri Derneğimizin kitap listesine aldık. Böylece sahabe-i kirâmı daha iyi anlamak ve hayatlarımızı onlarınkilerle aynileştirme gayretinde olalım istedik.

Ayrıca bu değerli eserin 2. cildinin "**Peygamber Dostları Örnek Nesil-2**" ismiyle yayınlanarak okurların istifadesine sunulduğu müjdesini vermek isteriz. Alemlere rahmet olarak gönderilen Hz. Muhammed'i en iyi anlayan ve bizzat O'nun tarafından eğitilen sahabeyi daha iyi anlamak ve onların yolundan gidebilmek duasıyla...

MÜMKÜN; 21. YÜZYIL ASR-I SAADET OLABİLİR!

Hz. Peygamber efendim, “**As-habım yıldızlar gibidir. Hangisine tâbi olursanız hidayete erersiniz**” buyurmaktadırlar. Hadis zayıf olduğu için hakkında çok münakaşa ve müzakere yapılmış. Onlara girecek değiliz.

Ama şu inkâr edilemez ki, dinin yayılma ve yaşanmasına en büyük öncü ve örnek –elbette Hz. Peygamberden sonra- sahabe nesli olmuştur. Onlar seçkin bir topluluktur ve bizatihi Allah Rasulüne yardım ve destek için Allah c.c. onlara bu kerim vazifeyi vermişti.

Ashabdan sonra yerlerine tabiin ve etbei tabiin olarak zikredilen nesiller geldi. Bunlar Hz. Peygamberin diliyle “**en hayırlı nesil**” olarak nitelendirilmişti. En hayırlı üç neslin en hayırlısı sahabe olduğuna göre ve bugün yani 21. Yüzyılda yaşadığımızı göre bugün “**sahabe (gibi) olunabilir mi?**”

Allah (c.c.) Yasin Suresi’nde meydan okurcasına; esas olan ilk yaratmadır, ilk yaratmayı yapan/yapabilen elbette ikinci ve daha sonraki yaratmaları da

DOSYA

Emin
ATALAY

yapabilir¹, buyurur.

Bu ayet-i kerimeye bakarak “**elbette sahabe gibi olunabilir. Yeter ki çalışalım**” denilebilir. Zira Allah sahabe gibi bir nesli ilk olarak yarattı ise, şartların varlığı halinde tekrar yaratabilir, buna muktedirdir! Bu varsayım yanlış değildir. Öyleyse nasıl olmalı ki, ne olmalı ki 21.yüzyılda tekrar bir sahabe ruhu yaşayan bir nesil olsun/oluşsun? “**Şartların varlığı**”ndan kasıt ne ola ki acaba?

Sahabe neslini “**yeniden**” üretecek/yaratacak olan elbette Allah’tır. Ama Rabbim bu nesli “**yeniden**” yaratırken, ilk insanı yarattığı gibi çamurdan yaratmayacağı gibi, gökten zembille de indirmeyecektir. O nesli, Allah adına biz üretecek, biz yetiştireceğiz. Zira Allah dünyadaki birçok işi kulları aracılığıyla gerçekleştirir.² Aksi halde, yani, Allah yeniden böyle bir nesli kendisi yaratsın/üretsin demek bizi Yahudi sapkınlarının derekesine

1. Yasin Suresi, 36/78-81. ayetler

2. “Ey iman edenler! Siz eğer Allah’a yardım ederseniz O da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlam tutar.” Muhammed Suresi, 47/7. Ayet

döndürecektir. Zira Allah (ve dolayısıyla Rasulu olan Musa) onlara falanca memlekete gidip oradakilerle savaşın emri verince onlar “**(Madem dediğiniz gibi siz çok güçlü iseniz, öyleyse Ey Peygamber) Sen ve Rabbin gidip savaşın (biz savaşamayız/gücümüz yetmez)**”³ diyerek büyük bir ahlâksızlığa imza atmışlardı.

Bilindiği üzere, birşeyi tekrar üretebilmek için o şey’in formülünü bilmek gerekir. Bu manada, o “**bedevi**”leri sahabe yapan iki temel unsur vardır ve bunlar olmadan bırakın sahabe olmayı, “**adam**” dahi olunamaz: Kur’an-ı Kerim ve Sünnet!

Sahabenin Allah inancı farklıydı! “**Farklıydı**” derken, inanış şekilleri yanında, bu şeklin amele yansımaya işaret ediyorum. Biz de inanıyoruz,

Sahabenin Allah inancı farklıydı! “**Farklıydı**” derken, inanış şekilleri yanında, bu şeklin amele yansımaya işaret ediyorum. Biz de inanıyoruz, onlar da inanıyordu. Ama insafli bir mukayese, neredeyse bizim imanımızın “yok mesabesinde” olduğuna şahadet edecektir. Bu sebeple Hasan-ı Basri (r.h.a.)’ye atfedilen “Siz onları (Sahabeleri) görseydiniz, bunlar deli derdiniz; onlar da sizi görseler bunlar Müslüman mı derlerdi!” sözünü yabana atmamak gerekir.

onlar da inanıyordu. Ama insafli bir mukayese, neredeyse bizim imanımızın “**yok mesabesinde**” olduğuna şahadet edecektir. Bu sebeple Hasan-ı Basri (rh.a.)’ye atfedilen “**Siz onları (Sahabeleri) görseydiniz, bunlar deli derdiniz; onlar da sizi görseler bunlar Müslüman mı derlerdi!**” sözünü yabana atmamak gerekir.

“**İlk nesil, Allah Teâlâ’ya ait sıfatların ve gü-**

zel isimlerin anlayışı üzerine terbiye gördüler ve onların gereğine göre O’na kulluk ettiler. Dolayısıyla onların nefsinde Allah Teâlâ daha da büyüdü. Allah Teâlâ’nın rızası maksatlarının ve çalışmalarının tek amacı haline geldi. Allah Teâlâ’nın onları her zaman gözetlediğinin şuuruna vardılar ve kaymamak için nefislerini gemlediler.”⁴

Yukarıdaki satırlarda sahabe’nin özelliği ve “**yeniden sahabe olabilmenin formülü**” izah edilmiştir. Maddelere dökerek belirgin ve anlaşılır hale getirelim:

Terbiyemiz/eğitimimiz Allah’a ait sıfat ve güzel isimleri üzerine olacak.

Kulluk, bu isim ve sıfatların anlamı üzerine yoğunlaşacak, şekillenecek.

Böylece Allah c.c. nefislerimizde büyüyecek ve adeta tüm hücrelerimize dolacak.

Bunun en belirgin göstergesi olarak da Allah’ın rızası tüm niyet ve çalışmalarımızın amacı, ana mihveri olacak. Bu maddeyi şöyle de izah edebiliriz: Hayatımızın gayesi Allah ve O’nun rızası olacak.

Bu aşamadan sonra zaten Allah’ın bizi her an ve her yerde gördüğü/gözetlediğinin şuurunda olacağız.

Bu aşama da, nefislerimizin kaymasını engelleyecek ve ayaklarımızı sabit kılacaktır.

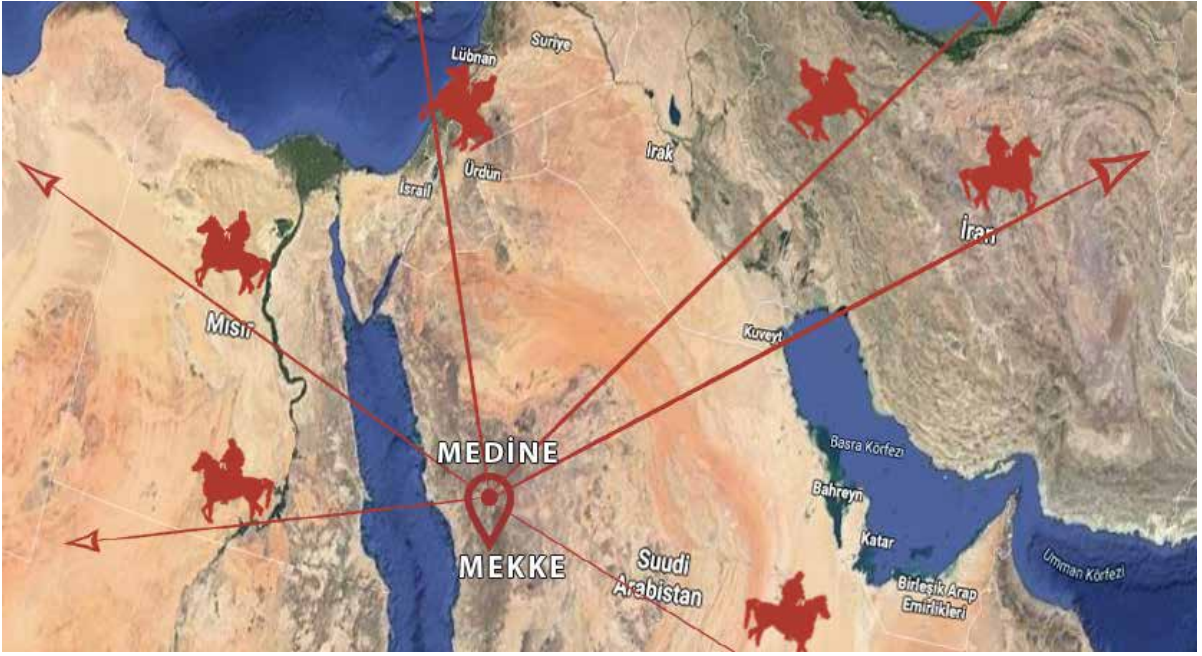
Bu formül ve eğitim metodu Hz. Kur’an’ın uygulayıcısı olan Hz. Peygamber tarafından bizzat uygulanmış ve başarı elde edilmiştir.

Bugün Kur’an ve Hz. Peygamber’in yansımaları hayat pratiği olan sünnet elimizdedir. Yapmamız gereken yukarıdaki formülü neslimize/insanımıza gerek devlet olarak “**milli eğitim**” yoluyla, gerekse fert olarak “**aile eğitimi**” yoluyla uygulamaktır.

Yine hayatımızdaki, insanımızdaki yanlışları da bu formüllere bakarak düzeltmek ve insanı yeniden inşa etmeye çalışmak zorundayız. Böylece zamanımız asr-ı saadet, insanımız sahabe olacaktır. Bu imkânsız değildir. Ve herşey önce istemek, sonra da çalışmak ile başlar. Başarı ise Allah’tandır.

3. Maide Suresi, 5/24. ayet

4. Siyer-i Nebi – Mekke Dönemi, Prof Ali Muhammed Sallabi, Sh. 137

PEYGAMBERİMİZİN SINIR TANIMAYAN ARKADAŞLARI

Görünen ve görünmeyen bütün kâinatı yaratan, yaşatan ve yöneten Yüce Allah'ımız, hidayet, doğruluk, güzellik, iyilik, adalet ve her türlü hayrın içinde mündemiç olduğu Kur'an-ı Kerim'inde Peygamberimize hitaben şöyle buyurmaktadır.

“Ey Şanlı Resul! Sana Rabbinden her indirileni tebliğ et. Etmezsen O'nun risaletini eda etmiş olmazsın. Allah seni insanlardan koruyacak. Emin ol kâfirleri muratlarına erdirmeyecek.” (Maide Suresi, 67)

“Deki; “Ey insanlar! Haberiniz olsun, ben size, sizin hepinize Allah'ın Rasuluyüm. O Allah ki, bütün semavat-ü arzın mülkü O'nun. O'ndan başka ilah yok. Hem diriltir, hem öldürür. Onun için gelin iman edin Allah'a ve Resulüne. Allah'a ve Allah'ın bü-

DOSYA

Mehmet
ÇELİK

tün kelimatına iman getiren O ümmi peygambere. İttiba edin ona ki, bu hidayete erebilesiniz.” (Araf Suresi, 158)

Tüm insanlığın hayrı, selameti, mutluluğu, yol göstericisi, müjdeleyici ve uyarıcısı olan Peygamberimiz Hz. Ali'ye şöyle buyurmuştur.

“Allah'a yemin ederim ki, Cenab-ı Hakkın senin aracılığınla bir tek kişiyi hidayete erdirmesi, senin için en kıymetli dünya malı olan kırmızı develerden daha hayırlıdır.” (Buhari, Ashabu'n-Nebi, 9; Megazi, 38)

Yeryüzünün tamamına gönderildiğine inandıkları Peygamberimizden aldıkları mesajı insanların tamamına ulaştırmak onların tek amacı haline gelmişti. Okudukları ayetler ve sureler sürekli olarak bu gerçeği onlara hatırlatıyordu. İlaveten, her şeylerini feda etmeye hazır oldukları ve hayatının her yönünü çok iyi bildikleri, canlarından öte kabul

ettikleri Peygamberleri de onları bu konuda teşvik ediyordu.

Uçsuz bucaksız çöllerde yeryüzü ile gökyüzü arasında sınırsızlık düşünce ve fikrini iliklerine kadar hissetmiş ve yaşamış olan o müthiş kahraman insanlar, her fırsatı değerlendirmiş ve imkânları ölçüsünde gidilebilecek en uzak beldelere ulaşmışlardır. O günkü şartlarda Mekke ve Medine'den Çin'e, İstanbul'a, Fas'a, İspanya'ya kadar at üstünde gidebilmek için mangal kadar yürek, dünyaya sığmayacak kadar da İMAN olması gerekli idi. İkisi de Allah'ın razı olduğu o güzide insanlarda fazlasıyla mevcuttu.

Yaşadıkları hayatın getirdiği sade, gösterişten uzak ve basit hayat değerleri, onları sahip oldukları dünyalıklardan daha çabuk kopmalarını sağlamış ve söz verdikleri Allah'ın rızası ve Peygamberinin hoşnutluğunu kazanmak için var güçleri ile mücadele etmişlerdir. Sözde değil öзде sahip oldukları iman ilkelerini tüm şart ve durumlarda hayata hakim kılmak, onların en büyük gayeleri olmuştur. Onlar Allah'a hem iman etmişler hem de her hal ve şartta güvenmişlerdir.

Sınırsızlık coğrafyasında sonsuzluk kaynağından gelen bilgi olan Kur'an ve onun yaşam hali olan sünnete şeksiz ve şüphesiz inanan ve güvenen sahabeler, gözlerinin görebildiği her kara parçasını İslam vatani, her can taşıyan insanoğlunu da müstakbel ve potansiyel din kardeşleri bilmişlerdir.

Dünyanın geçiciliği ve ahiretin bakiliği onları harekete geçiren bir diğer etken olmuştur. Geçici olanı baki olana tercih etmemişler ve aldatici dünya ve dünyanın içindekilerle gereğinden fazla meşgul olmamışlardır.

Zalimin elinden çektiği sıkıntılardan dolayı gözü yaşlı, anne-baba ve evlatların yürek sancısını dindirmek için sadece dua ile yetinmemiş, acı, kan, gözyaşı ve ızdırablara sebep olan kol gücünü, beyin kuvvetini, askeri yığınaklarını da kırmak için gerektiğinde can vermekten çekinmemiştir.

Sadece iyi olanı anlatmakla yetinmemiş, aynı zamanda kötü ve zararlı onlara da dur diyerek kıyamete kadar gelecek olan Müslümanlara örnek olmuşlardır. Onlar Kur'an-ı Kerim'i ve sünneti yaşayarak yaşatmışlardır.

Bu gün 8 milyarı aşan dünya nüfusunun 6 milyara İslam'ı ulaştırmak, **"iyi ve doğru"** olanı desteklemek, **"kötü ve yanlış"** olanı engellemek için Sahabe-i Kiramin ki gibi bir iman ve onların sahip olduğu gibi bir cesaret ve Allah'a güven sahibi olmalıyız. Aksi takdir de onları gereği gibi anlamamış ve gereği gibi takip etmemiş oluruz.

Dünya İslam Devleti kurmanın önce hayalini sonra planını sonra da sahabe gibi pratiğini gerçekleştirmek için Kur'an-ı Kerime ve Sünnete bakışımızı sınır tanımayan Peygamber arkadaşları gibi yapmak mecburiyetindeyiz. Zira İslam bir ülkenin, bir bölgenin ve bir kıtanın dini değildir. O din tüm kıtalara ve tüm insanlara gelmiştir. Sahabe iman, azim gayret ve çabalarıyla Allah'ın Rızasını kazandılar ve Rablerine kavuştular.

Şimdi sıra bizde.....!

İNNA LİLLAHİ VE İNNA İLEYHİ RACİÛN

İKRA DERNEĞİ Güngören
Temsilciliğimizin Başkanı ve Yayın
Kurulumuz üyesi Erdoğan AYDIN'ın babası

Mustafa AYDIN

beyefendi 31 Mayıs 2019 Cuma günü ve

Derneğimizin hem maddi hem de manevi
destekçisi olan Ciğerci Basri'nin sahibi
Basri ULUÇ'un muhtereme validesi
Yayın Kurulu üyemiz Hakan ULUÇ'un ve
Esenler Temsilciliğimizin Hanımlar Başkanı
Feryal ULUÇ'un babaannesi

Hacı Ayşe Fatma ULUÇ

Hanımfendi 13 Haziran 2019 Perşembe
günü HAKK'ın rahmetine kavuşmuşlardır.

**MERHUMA ve MERHUMEYE
CENAB-I HAKK'TAN RAHMET,
ÂİLESİNE VE SEVENLERİNE
SABR-I CEMİL DİLİYORUZ.**

BUGÜNÜN SAHABESİ OLMAK

Sahabe...
Hz. Peygamberi Müslüman olarak görme ve onunla sohbet etme mutluluğuna ulaşmış Müslümanlara verilen isim.

Sahabe aynı zamanda Kur'an-ı Kerim'in Allah katından Hz. Muhammed'e (s.a.v) indirilişine şahitlik eden bir nesil.

Hz. Peygamberin rehberliğinde vahiyle terbiye olan ve onunla kişiliklerini inşa eden öncü nesil... Sahabeye Peygamberimizin yol arkadaşları olarak da bakabiliriz. Aynı zamanda onun yetiştirdiği örnek insanlar olarak da...

Sahabe bize vahiyle kuşanan ve ona teslimiyeti ifade eden bir ideal insan tipini ifade eder. Siyer ve hadis kitaplarını okuduğumuz zaman Sahabe-i Kiramin aşağıdaki üç özelliğe sahip olduklarını görüyoruz.

Sahabe, tek olan Allah'a iman etmiş ve tevhid inancına zarar verecek her türlü söz ve davranıştan uzak durmaya çalışmıştır. Sahabe, İslam'ı yaşarken Allah'ın emir ve yasaklarına tereddütsüz teslimiyet göstermiştir. Onlar söz ve davranışlarını meşrulaştırmak için ilahi mesajları keyfi biçimde yorumlama yoluna başvurmamıştır. Sahabenin nezdinde tevhid inancından sapmak ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikelidir. Allah'ın emir ve yasakları konusunda sahabenin tavrı açık ve nettir: **“İşittik ve itaat ettik.”**

- Sahabenin en bariz özelliği samimiyet ve hasbiliktir. Onlar Allah'a ve Peygambere samimiyetle bağlandılar. İçlerinde ne varsa onu beyan ettiler, ona göre davrandılar. Bu özellikleri ile ikiyüzlü, çıkarıcı ve münafık tipli insanlardan ayrışarak Peygamberimizin yol arkadaşı oldular. Bu yolda hesapçı ve çıkarıcı olmadılar; her türlü gayret ve fedakârlığı gösterdiler, hasbi oldular. Hataları, yanlışları olduğu zaman Allah'ın Elçisine gelip üzüntü içinde **“ben helak oldum Ya Rasulallah”** dediler ve hatalarını itiraf edip, ondan dönme yolunu seçtiler. Herhangi bir Müslüman hata yaptığı, haksızlık yaptığı

DOSYA

Ahmet
YAPICI

zaman da Allah rızası için onun hatasını düzeltme yoluna gittiler.

- Sahabe, **“Allah onlardan, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır.”** İlahi müjdesine muhatap olmuş insanlardır. Onlara bu övgüyü kazandıran şey ise Allah'ın emir ve yasaklarına

uyuma konusunda gösterdikleri samimiyet ve gayrettir. Sahabe, Allah ve Resulünü her şeyin üstünde tutmuş ve her şeyden daha çok sevmiştir. Şu hadis sahabenin şahsında herkes için nitelikli ve kaliteli Müslümanlık ölçüsüdür:

“Üç özellik vardır ki bunlar kimde bulunursa o kimse imanın tadını almıştır:

- **Allah ve Resulünü herkesten ve her şeyden daha fazla sevmek,**
- **Sevdiğini sırf Allah için sevmek,**
- **Allah kendisini küfürden kurtarıp (imana kavuşturduktan) sonra küfre (putperestliğe ve inkârcılığa) dönmeyi, ateşe atılmak gibi çirkin ve tehlikeli görmek.”²**

Sahabe demek aynı zamanda adanmışlık demektir. Onların bu duruşu sözlerine ve davranışlarına yansımıştır. Örneğin; sahabe Resul-i Ekrem (s.a.v.) Efendimizin huzuruna her gelişlerinde “Anam-babam sana feda olsun Ya Resulallah” diyerek söze başlar ve böylece ona olan sevgilerini dile getirirlerdi. Mekkeli putperestlere esir olan ve idam sehпасına çıkartılan Hz. Hubeyb'in tavrı adanmışlık ruhunun bir ifadesidir. Zalimlerin; “Şimdi senin yerine Muhammed'in öldürülmesini isterdin, değil mi?” sorusuna Allah'a ve Resulüne gönülden teslim olan Hz. Hubeyb'in verdiği cevap muhteşem bir sevgi ve teslimiyet örneğidir:

- Vallahi Peygamberimin ayağına bir diken batmaktansa, canımı feda etmeye razıyım! Allah yolunda imanımdan dolayı öldürülecek olduktan sonra hayatımın hiçbir önemi yoktur.³

1 Beyyine suresi, 8. Ayet.

2 Buhari, İman, 9.

3 Buhari, Megazi, 30.

Sahabeyi gökteki yıldızlar gibi yön gösteren bir nesil yapan özellik, Kur'an'a bağlılıkları ve Peygamberimize olan teslimiyetleridir. Elbette onlar da insandır, beşerdir. Zaman zaman hatalar yapmışlar, birbirlerine öfkelenmişler, tartışmışlar hatta birbirlerini üzmüşlerdir. Ancak gayet insani olan bu hususlar onların İslam'ın ilk nesli olarak bizim için örnek ve öncü nesil olduğu gerçeğini değiştirmez.

Sahabe-i Kiram farklı farklı renklerden oluşan bir örnek insanlar topluluğudur. Bu renklerin içinde **“O söylüyorsa doğrudur”** tavrıyla sadakat duruşu gösteren Hz. Ebu Bekir (r.a.) vardır. Şan ve şerefi İslam'dan başka yerde aramayan, hak ve adalet terazisi son derece hassas olan Hz. Ömer vardır. Ömrünü ve kazancını Hz. Peygamber ve davası için feda eden Hz. Hatice vardır. Ömrü boyunca iyi günde kötü günde Hz. Peygamberin yanından ayrılmayan Zeyd bin Harise vardır. Helal yoldan kazandığı servetini Allah yolunda harcamaktan zerre tereddüt etmeyen Abdurrahman bin Avf vardır. Hz. Peygambere sadakatten ayrılmayan Hz. Ali, Hz. Osman, Hz. Aişe, Eyyüp el-Ensari, İbn Abbas ve Ebu Zerr gibi nice yol arkadaşları vardır. Her biri birbirinden farklı kişiliğe ve özelliğe sahip olan bu insanların hayatları bugün bizim için yol gösterici örneklerdir.

Sahabe, bir şahsiyet, bir kimlik ve bir duruşun adıdır.

Sahabe, cehalet, haksızlık ve köleliğin Allah'a kullukla ortadan kalkması, insanın yeniden hayat bulması ve ahlaki değerlerin yeniden ayağa kalkmasıdır.

Sahabe, dünyevi zevk ve eğlence içinde kaybolup gitmek yerine ebedi hayata hazırlanma azmidir.

Sahabe, namazı insanın kişiliğini ve hayatını inşa eden bir yaşam biçimi olarak görmektir.

Sahabe, her hâl ve şartta Müslümanca düşünmek, Müslümanca yaşamak ve Müslümanca ölmek niyeti ve gayretidir.

Sahabe, her türlü hicret, kardeşlik ve sadakatin yaşanmış örneğidir.

Sahabe, Kur'an-ı Kerim'i ve Hz. Peygamberin sünnetini hayatının ana çerçevesi olarak belirlemektir.

Sahabe, Allah'ın emir ve yasaklarına tereddütsüz teslimiyet göstermiştir. Onlar söz ve davranışlarını meşrulaştırmak için ilahi mesajları keyfi biçimde yorumlama yoluna başvurmamıştır. Allah'ın emir ve yasakları konusunda sahabenin tavrı açık ve nettir: “İşittik ve itaat ettik.”

Sahabe, iman, ibadet ve ahlakta istikrar göstermek; insanlığa hizmetten ve Allah'a kulluktan ayrılmamaktır.

Sahabe, kimden gelirse gelsin her türlü haksızlığa ve kötülüğe karşı çıkmaktır. Adaleti ve hakkı her şeyden üstün tutmaktır.

Sahabe, karşılıksız sevginin, hesapsız fedakârlığın ve Müslümanların dertleriyle dertlenmenin adıdır.

Sahabe, kendi rahatlarını terk ederek İslam'ı herkese ulaştırma seferberliğidir.

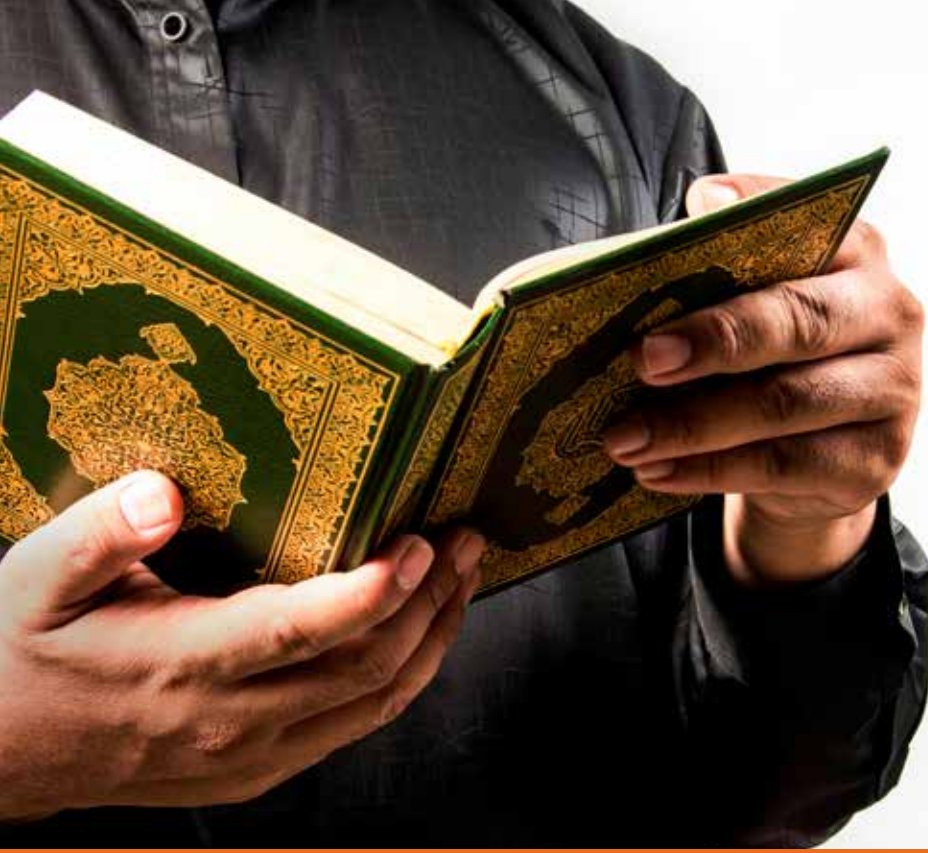
Sahabe, hayatı; Allah'a iman ve teslimiyet olarak gören ve bu uğurda mücadele ederken ahirette hesap kaygısını kalbinde hisseden inanmış insanlar topluluğudur.

Peygamberimizin yol arkadaşları olan sahabiler de diğer insanlar gibi bu dünyada yaşayıp öteki âleme göçtü. Kur'an-ı Kerim'de de belirtildiği gibi onlar bir ümmetti; gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerine, bizim kazandıklarımız da bize aittir.⁴

Bugün bize düşen görev; miladi yedinci asırda Mekke-Medine coğrafyasında ve Hz. Muhammed (s.a.v.)'in liderliğinde İslam'ı yaşayan insanlara **“sahabe”** kimliğini ve duruşunu kazandıran değerleri bugüne taşıyabilmek, onları yaşamak ve yaşatmaktır.

Bize dünya ve ahireti kazandıracak olan şey; günümüzün sahabesi olma azmi ve gayretidir.

4 Bakara suresi, 141. Ayet.

DOSYA

Cemalettin
AYDINOĞLU

SAHABEYİ GÜNÜMÜZE TAŞIMAK

İnsanın yaratılış gayesi ve dünyaya gönderilişin ardında iki temel sebep vardır. Bunlar; yaratıcı olan Allah'ın uluhiyyetini kabul ve iyi işler yapıp yapmadığının sınanmasıdır. İnsan ontolojik sancılarının farkına varırsa hayatın kendisinin bir sınanma yeri olduğunu görür ve haddini, hudunu bilir. Bu bilmiş onu kocaman bir evrende bir toz kadar bile yer işgal etmeyen dünyanın bir zerresi olduğunu insana hatırlatır. Böylece insan sınırlarını bilir ve müteal olan karşısında bir mahcubiyet hissi ile rica da bulunur. Allah insanın bu talebine elçiler ve kitaplar aracılığı ile karşılık verir. Bu Allah'ın insanı halife saymasının ve bizzat merhametin kaynağının kendisi oluşunun bir sonucudur.

İlerlemeci tarih anlayışına göre bugün, dünden daha iyi bir yerdeyiz. Soru basit: Hangi açıdan daha iyi durumdayız? Dün yaptığı hatanın bedeli olarak kendini değil kardeşini görüp onu öldüren

Kabil varken bu gün her şey sulha mı erdi? Dün Cennete yerleştirilen insana ye iç ama şuna dokunma denildiği halde bu yasak ihlal edilmişken bu gün Allah'ın emirlerinin harfiyyen uygulandığı bir dünyaya mı uyanık? Hayır.

İnsan bilgi anlamında bir ilerleme kaydetmiş ama davranış ve tutum anlamında ciddi değişimler yaşamamıştır. Bu yüzden de yaşadığımız çağın en büyük açmazı, yaşadığı insanlık krizidir. **“İnsan herşeyin ölçüsüdür”** diyen Protogoras'tan **“insan insanın kurdudur”** diyen bir dünyaya uyanık. Bu iki insan tipine de isyan eden vicdanlı bir ses Mina'da veda hutbesinden yükseldi: **“İnsan insanın emanetidir.”** Çünkü İnananlar kardeşler. Çünkü insan kardeşine iyiliği emreder, kötülükten sakındırır. Çünkü onlara merhamet eden bir elçi gelmiştir. Çünkü onların ellerinde hidayet kaynağı olan bir kitap vardır. Çünkü onların önünde “anam,

babam, canım sana feda olsun” diyecek kadar dinine bağlı sahabe örneklilikleri vardır. İnsan tarihinin her döneminde tarihsel veya dini kişiliği anlama ve tanıma noktasında üç yol izlemiştir.

Ya ona üstün, olağanüstü meziyetler yüklemek. Bu durum o kişiyi ilahlaştırmak seviyesine yükseltir. Ulaşılmaz bir varlığa dönüştürür. Böylece modelleme yapılamaz hale gelir.

Müslüman orta yolcudur. Övgüsü de eleştirisi de insaf sınırlarını aşamaz. Bir gün bir adam Peygamberimizin yanında birisini o kadar övdü ki Peygamberimiz “onun boynunu kestir/belini kırdın. Duyarsa iflah olmaz” buyurmuştur.

Ya sıradan bir kişi seviyesine indirerek onu etkisizleştirir. Bu sıradanlık onun modellenmesine engeldir.

Ya da o kişiliği tarihsel zemininde değerlendirip, günümüze taşımak yoluna gidilmiştir.

Yaşadığımız bu çağda Müslümanların akli bilerek isteyerek karıştırılmıştır. Rakip orduyu zayıflatmanın en kolay yolu liderin etrafındaki halkayı etkisizleştirmekle olur. Böylece lider açık hedef haline gelir, zayıflar ve nihayetinde tarihsel bir figüre dönüştürülür. Sahabeye dönük eleştiriler ve yaşanan tartışmalar şu iki noktada düğümlenmektedir:

Sahabe, sahih dini anlayışını, ehl-i kitapla temas ederek ya da geldiği kültürel havzanın tortularını İslam dünyasına taşıyarak zedelemiştir.

Kişisel hırsları ve beklentileri, dini kisveye büründürülerek yanlış dini anlayışın oluşmasına zemin hazırlanmıştır.

Bu itirazlar ilk bakışta masum ve makul bir eleştiri

gibi görülebilir. Fakat bu eleştiriler Peygamberimizin etrafını boşaltmaya dönük bir operasyona dönüşmüşse kırmızı alarm düzeyine geçilmesi gerekmektedir. Müslüman orta yolcudur. Övgüsü de eleştirisi de insaf sınırlarını aşamaz. Bir gün bir adam Peygamberimizin yanında birisini o kadar övdü ki Peygamberimiz **“onun boynunu kestir/belini kırdın. Duyarsa iflah olmaz”** buyurmuştur. Etrafımızda gördüğümüz, duyduğumuz ve haberdar olduğumuz bir takım görüntüler aracılığı ile Sahabe konusundaki yanlış tutumları eleştirmek, bir süre sonra Sahabeyi eleştirmeye dönüşmüştür. Sahabe eleştirilemez değildir. Eleştirirken yapıcı olmak önceliğimiz olmalıdır.

Sahabenin örnekliliği üzerinden yol alabilirsek ve olumlu davranışlarını çoğaltabilirsek yolumuz aydınlanacak. Müslümanlar sahabe etrafında yaşanan tartışmalarda şu soruyu sormalıdır: Bu tartışmanın topluma bir faydası var mıdır? Tartışmanın yarattığı sisl ortama kimin işine yaramaktadır? Sahabe, Peygamberimizin etrafında pervane gibi dururken Peygamberimiz onlara sadece bir arkadaş muamelesi yapmamış İslam davasının hem müdafii hem de örnekliliği olsun diye uğraşmıştır. Bugün yaşadığımız değer kayıplarının telafisinde sahabenin örnekliliğini günümüze taşımak bir zorunluluk olmuştur. Adaleti Hz. Ömer, dostluğu Hz. Ebubekir, yumuşak huyluluğu Hz. Osman, İlimin kapısı olmayı Hz. Ali, Hayvan sevgisini Ebu Hureyre, Anti kapitalist bir dünya için Ebu Zer, Ticarete dürüstlük ve infak için Abdurrahman bin Avf, Eşine Sadakat ve vefa için Hz. Hatice, Engellilerin haklarını savunmak için İbn Ümmü Mektum, Muaz b Cebel, Yaşından büyük işlere kalkışan, gençliğin değerini anlatmak için Erkam, İslam davasının kadının da boynunun borcu olduğu ve bedel ödeyebildiği durumlar için Sümeyye... örnekliliğini çoğaltmamız gerekmektedir.

Gençlerimizin ilgilerinin farklılaşmasına bağlı olarak tüketim ekonomisi, çevre, hayvan hakları, kişinin bedeni üzerinde yaptığı değişiklikler gibi meselelerde sahabe örnekliliğini günümüze taşımamızın ve bunu çoğaltmanın arayışı içerisinde olmalıyız.

İman, Samimiyet ve Fedakârlık Bağlamında Sahabeyi Anlamak

DOSYA

İsa
HEMİŞ

*Evrim günlük sularla,
Devrim irinle, kanla,
Biz ise inkılâbı bekliyoruz,
Bengisu, kayna ve çağla.*

-Sezai KARAKOÇ-

İnsanlık tarihine yön veren, toplumlarda köklü değişikliklere sebep olan aktörlerin önemli bir kesimi peygamberler ve onların yolunu takip eden kutlu yol arkadaşlarıdır. Zikredilen bu güzide şahsiyetler şahit olduğumuz önemli inkılâpçılardır. Bizim bu örnek şahsiyetleri devrimci değil de inkılâpçı olarak ifade etmemizin önemli bir nedeni vardır. Bilge şair Sezai Karakoç'un çok güzel betimlediği gibi devrim zorbalık/ceberutluk içerir. İnsanlık tarihi devrimin zulümle dolu mahiyetine eski Sovyetler Birliği ve Çin'de tanık oldu. Oysa inkılâp fertlerden başlayarak toplumsal grupların, kendi iradeleriyle hayat tarzlarını, dinlerini tamamen değiştirmeleridir. Bunun eşsiz örneğini Hz. Muhammed ve onun emsalsiz arkadaşları gerçekleştirmiştir. Hz. Peygamber'in davetine icabet eden arkadaşları çok hızlı bir şekilde Mekke ve Medine'de çoğalmış ve kısa zamanda Arap Yarımadası'nın çoğu İslam'ı kabul etmiştir. Peki, bu nasıl mümkün olmuştur? Kılıç zoruyla mı yoksa insanların kendi iradeleriyle mi? Kesinlikle insanların kendi iradeleriyle. Zira İslam'da zorluk yoktur. **"Dinde zorlama yoktur. Hak ile Bâtıl birbirinden ayrılmıştır..."** (Bakara Suresi, 256. Ayet)

Öyleyse bu eşsiz inkılâp nasıl gerçekleşebildi? Bu sürecin bir Rahmani bir de insani yönü vardır diyebiliriz. Öncelikle Hz. Muhammed'in insanlara tebliğ ettiği din, insan fitratına uyan yegâne dindir ve bu din Hz. Âdem (a.s.) peygamberle başlayıp Hz. Mu-

hammed (a.s.) ile tamamlanmıştır. Yani bütün peygamberler insanlara aynı dini, İslam'ı getirmişlerdir. **"Şüphesiz Allah katında din İslam'dır."** (Al-İmran Suresi, 19. Ayet). Durum böyle olunca, insan fitratına uygun ve bozulmadan insanlara ulaşan İslam, insanlara tesir etmiş; ferdi ve toplumsal olarak köklü değişimlerin meydana gelmesine neden olmuştur. Bu köklü toplumsal değişimin insani tarafı Hz. Muhammed ve onun arkadaşlarıyla ilgilidir. Öncelikle Muhammed (a.s.) vahiy almanın yanında insani yönüyle de mükemmel bir insandı. O daha peygamber olmadan önce halkının ahlâki yönden en öne çıkan şahsiyetti. Bundan dolayı kendisine Muhammedü'l- Emin (Güvenilir Muhammed); Muhammed-i Sadık (Doğru sözlü/dürüst Muhammed) vb. sıfatlar verilmişti. O, ahlâki güzelliklerinin yanında liderlik, komutanlık, devlet başkanlığı vb. yönlerden de eşsiz bir şahsiyetti. Dolayısıyla İslam'ı insanlara anlattığında fitratı bozulmayan ve hakikati arayan insanlar bölük bölük İslam'ı kabul etmeye başladılar.

Belli bir süreç sonunda, İslam tüm yönleriyle yaşanan ve Arap Yarımadasının çoğunda yayılan bir din haline gelmiştir. Bu konuda sahabenin ortaya koyduğu tavır ve davranışları ortaya koymadan bu süreci açıklayamayız. Yani Peygamberimizle birlikte sahabe de bu sürecin insani tarafını oluşturmuştur. Zira daha önce de Allah pek çok peygamberi İslam ile göndermesine rağmen İslâm'ı yaşayan örnek bir nesil ortaya çıkmamıştır. Çünkü bu peygamberleri kendi toplumları ya kabul etmemiş ya da yarı yolda yüz üstü bırakmıştır. Kur'an'da peygamberlerin Tevhit Mücadeleleri detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Şu kadarını söylemekte fayda var. İsrailoğullarına pek çok peygamber gönderilmiş, fakat onlar hiçbir peygambere sahip çıkmamışlardır. Hatta bazı pey-

gamberleri öldürmüşlerdir. Hz. Musa (a.s.) onları Firavunun zulmünden kurtarıp kendilerine Filistin topraklarında özgürce dinlerini yaşayacakları ortam meydana getirmiştir. Fakat onlar kendisini dışlamış ve devamlı isyankâr olmuşlardır. Hatta onun anlattığı Allah'ı içselleştirerek Rabbimiz dahi diyememişlerdir. İsrailoğulları şöyle dediler: **“Ey Musa, o zalimler orada iken biz hiç bir zaman oraya giremeyiz. Artık sen ve Rabbin beraber gidin de ikiniz savaşın. Biz mutlaka burada oturacağız.”** (Maide suresi, 24. Ayet). Yine aynı İsrailoğullarının Hz. İsa (as.)'ı da inkâr ederek öldürmeye yeltendiği bilinmektedir.

Peygamberimizin kutlu arkadaşları/sahabe ise hiçbir topluma nasip olmayacak bir tavır göstererek peygamberimize tam bir iman ile iman etmiş ve onun gereklerini harfiyen yerine getirmişlerdir. Zaman içinde iman, samimiyet ve fedakârlık vb. özellikleriyle öyle bir toplum meydana getirmişler ki, bir benzeri tarihte görülmedi ve görülmeyecektir. **“(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz**

ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.” (Ali İmran Suresi 31. Ayet). Gerçekten de sahabe Peygambere tabi olmuş, imanlarında asla şüphe taşımamış ve ihlas içinde Allah'ın dinini en güzel şekilde yaşamışlardır. Rabbimiz: **“...Şüphesiz ki, bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez...”** (Rad Suresi, 11. Ayet) buyurur. İslam tarihine ve Kur'an'a baktığımızda Peygamberimizin beraberinde bulunan topluluğun kendini tamamen değiştirerek model bir topluluk haline geldiğini görüyoruz. Rabbimiz kitabında sahabenin bu eşsiz durumundan bahseder: **“Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kö-**

tülükten meneder ve Allah'a inanırsınız...” (Ali İmran Suresi 110. Ayet).

Sahabenin ahlaki meziyetleri birbirine bağlı olup ayırmak zordur. Fakat başlığımız gereği daha iyi anlaşılması için bazı nitelikleriyle ilgili biraz detaya girelim. Sahabenin fedakârlığını anlatmaya kelimeler kifayet etmez. Bir düşünelim. Sırf inancı için Mekke'de bulunan bütün maddi ve manevi bağları geride bırakarak Allah'ın rızasını kazanmak, Peygamber Efendimiz ile özgür bir İslam topluluğu oluşturmak için Medine'ye hicret etmek. Kitaplardan bunu okumak kolaydır. Ama bunu yaşamak hiç de basit olmayıp ileride meydana gelecek büyük değişim için azimli, kararlı adımlar atmayı ve ölüm dâhil her şeyi göze almayı ifade eder.

Ya Peygamberimizin canlarından başka maddi bir şeyleri olmayan Mekkeli Müslümanlarla Medinelî Müslümanlar arasında meydana getirdiği kardeşlik antlaşması! Medinelî Müslümanlar bu mazlum insanlara kalplerini açmışlar ve her şeylerini paylaşmak istemişlerdir.

Tarihte görülmemiş bir kardeşlik ortamı.

Bugün insanların miras, mal bölüşümü gibi maddi konularda birbirine girdiği, kardeşlerin hatta anne babanın öldürüldüğü, dargınlık ve kırgınlıkların oldukça fazla olduğu göz önüne getirilirse bu kardeşlik/uhuvvet antlaşmasının önemi daha iyi anlaşılır. Sosyolog Amiran Kurtkan Bilgiseven bir yazısında bu kardeşlik antlaşmasının yeryüzünde sadece Mekkeli-Medinelî Müslümanlar arasında kurulduğunu, bir benzerinin olmadığını ve olamayacağını ifade eder. Hele materyalizm'e çokça bulaşmış günümüz medeniyetlerinde buna hiç yer olmadığını da dile getirir. Bu görüşe katılmamak olanaksızdır. Çünkü Batı Medeniyeti'nin temelinde ünlü İngiliz felsefeci Thomas

Bildiğiniz gibi Hatice validemiz Peygamberimizle evlenmeden önce Mekke toplumunun asil bir soyundan gelen ve zengin bir tüccar idi. Dul olmasına rağmen herkes onunla evlenmek istiyordu. Fakat o, sahip olduğu ahlaki niteliklerden dolayı Hz. Muhammed'i kendisine eş olarak seçti.

Hobbes'un meşhur sözü **"Homo homini lupus"** (İnsan insanın kurdudur) anlayışı bulunmaktadır. Dolayısıyla bu bakış açısının hâkim olduğu bir dünyada, bu kardeşlik iklimini oluşturmak kolay olmasa gerekir.

İman, samimiyet ve fedakârlık konusunda şüphesiz onlarca, belki yüzlerce sahabe vardır. Bunlardan bir kaçından bahsedeceğiz. Hz. Hatice validemiz şüphesiz ilk akla gelenlerdendir. Bildiğiniz gibi Hatice validemiz Peygamberimizle evlenmeden önce Mekke toplumunun asil bir soyundan gelen ve zengin bir tüccar idi. Dul olmasına rağmen herkes onunla evlenmek istiyordu. Fakat o, sahip olduğu ahlaki niteliklerden dolayı Hz. Muhammed'i kendisine eş olarak seçti. O, Peygamberimiz kendisine Hira mağarasındaki ilk vahiy deneyimini anlattığında Peygamberimizi: **"Bu sana gelen kesinlikle Rahmani bir şeydir. Çünkü sen fakiri gözetir, yalan söylemezsin..."** gibi sözlerle teskin etti. Daha sonraki süreçte Peygamberimizin Allah'ın elçisi olduğunu öğrendiğinde hemen ona iman etti. Daha sonra da hep peygamberimizin yanında yer aldı. O kutlu dava için bütün malını Allah için harcadı. Hiçbir zaman iman ve samimiyetinde eksiklik meydana gelmedi. Bundan dolayı kendisine Hatice-tü'l-Kübra (Büyük Hatice) denildi. Hz. Muhammed'e iman eden ilk dört halife de gerçekten iman, samimiyet ve fedakârlıkta eşsiz örnekler sergilediler.

Uhud savaşı esnasında yaşanan bir olay da sahabenin peygamberimize bağlılığını, onun yolunda samimiyet ve fedakârlığını ne kadar güzel anlatır. Medine'nin gözü kulağı Uhud'daydı. Zira, Uhud'da cesaret ve samimiyetle sınanan erler, arkalarında onları özlemlerle bekleyen ailelerine "zafer veya şehâdet" müjdesini getirmenin zorlu mücadelesindeydi. Kalanlar, gidenlerin ardından metanetle beklemek ve sabırla dua etmekten başka bir şey yapamamanın çaresizliği içindeydi. Dinaroğulları'ndan Sümeyra binti Kays (r.anha) da, diğer kadınlar gibi bekleyenlerdendi. Babası, kardeşi, eşi ve iki oğlunu Uhud'a göndermişti. Bu büyük bir imtihandı. Uhud'dan acı haberler geliyordu. Sümeyra Hatun, dışarıdan gelen sesleri işitince evinden fırlayıp herkes gibi yollara düştü, sevdiklerinin ne durumda olduğunu öğrenmeye çalışıyordu. Meraklı ve telaşlı bekleyiş, **"Savaşı kaybettik."** haberi ve **"Rasûlullah öldürülmüş..."** dedikodularıyla yerini hüzne ve büyük bir acıya bıraktı. Sümeyra Hatun, ca-

nından daha değerli olan akrabalarını unutmuş **"Ya doğruysa, ya gerçekten Rasûlullah(sas)'a bir şey olmuşsa!..."** diye heyecan ve korkuyla Uhud'a doğru koşmaya başlamıştı. Uhud'dan dönenler telaşla gelen Sümeyra Hatun'u tanımışlar, ona acı haberi nasıl vereceklerini düşünüyorlardı. Uhud'da olanları görmesini istemiyorlardı. Ona engel olmak istediler. En sonunda içlerinden biri üzüntüyle **"Ey Sümeyra! Onlar şehid oldu. Hepsi Allah yolunda şehid oldu!"** dedi. Sümeyra Hatun ne onu teskin etmeye çalışan ashabın sözlerini duyuyor ne de şehid akrabalarını düşünüyordu. O, canlarından vazgeçtiği bu yolda Rasûlullah'a bir şey olması endişesiyle, **"Peki, Rasûlullah?! Rasûlullah nasıl?!"** diye telaşla onu arıyordu. O anda sadece O'nun iyi olduğunu bilmek en büyük tesellisi olacaktı. Ashabdan birisi ona Efendimizin (as) iyi olduğunu söyledi: **"Allah'a hamdolsun O, senin istediğin gibi- iyidir."** Sümeyra Hatun için bu söz yeterli değildi, Rasûlü görmek istiyordu. **"N'olur bana O'nu gösterin!"** diye adeta yalvarıyordu. En sonunda Rasûlullah'ın sağ olduğunu gören gözleri, kalbini teskin edebildi. Gözlerinden akan yaşlar, sevinç gözyaşlarına dönüştü. Sevgili Peygamberimizin (a.s.) yanına gelerek gönlündeki derin muhabbet ve hasreti dile getirdi: **"Sen sağ olduktan sonra hiçbir musibetin önemi yoktur!"** İşte Sümeyra annemizdeki iman, samimiyet ve fedakârlık. Kelimeler bu duyguları anlatabilecek bir güce sahip değil.

Bize düşen günümüzde Peygamber (a.s.) ve sahabenin yolundan gitmek ve dinimizi en güzel şekilde yaşamaktır. Bunun içinde önce peygamberimizin ve sahabenin hayatını hikâye okur gibi okumayıp içselleştirmeliyiz. Peygamberimiz: **"Din muamele/yaşantıdır"** buyurur. **Biz de bu yüce dini yaşayarak örnek olmalıyız. Sahabe gibi dini yaşayarak insanlara yol göstermeliyiz. Bunun için yola çıkmalı, iman, ihlâs ve fedakârlıktan kaçınmamalıyız. Samimi olduğumuzda, çağın putlarına karşı "La ilahe illallah" diyebildiğimizde Rabbimizin yardımı gelecektir. Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a yardım ederseniz (emrini tutar, dinini uygularsanız), O da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlam bastırır.** (Muhammed Suresi, 7. Ayet.) Miskinliğe, ümitsizliğe kapılmamalı, Rabbimizin istersek nice yollar açacağını hiçbir zaman unutmamalıyız. **"Bin millik yol bir adımla başlar."** Çin atasözü.

DR. M. ŞERAFETTİN KALAY:

“Sahabe, bir çocuğun ana dilini öğrendiği gibi İslâm’ı hiç silinmeyecek şekilde Hz. Peygamberden öğrenip hayatlarına ve benliklerine yerleştiren kimselerdir.”

İKRA: Hocam sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Dr. M. Şerafettin KALAY: İsmim Muhammed Şerafettin Kalay. Trabzon’un Vakfıkebir ilçesinde dünyaya geldim. Küçük yaşlarda memleketten ayrıldım. Babamın imam olması sebebiyle -o yıllarda da imamların ve hafızların azlığı dolayısıyla- Anadolu’da bir haylice dolaştık. İlkokula Afyon Emirdağ’da başlamıştım. 2. sınıfı memlekette, sonra 3, 4 ve 5. sınıfı yine Emirdağ’da bitirdim. Tabi oralarda İmam Hatip Okulu yoktu. Çünkü üniversiteye girilsin istenilmediği için lise statüsü verilmiyordu. İmam Hatip Okulu olmadığı için babam, İmam Hatip Okulu bulunan Antalya’ya tayinini istedi ve böylece ben de İmam Hatip Okulu’nu Antalya’da okudum. Üniversiteye İmam Hatip diploması ile giremediğim için Antalya Lisesi’ni de dışarıdan bitirdim. Böylece iki diploma-ya sahip olduğum için İmam Hatip diploması ile Yüksek İslam Enstitüsü’ne bugünkü İlahiyat Fakültesi’ne, normal lise diploması ile de üniversite sınavına girip Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne kayıt yaptırdım ve bu iki bölümü birlikte bitirdim. Hem İslam Hukuku alanında İhtisas yapmak, hem de yurt dışına gitmek isti-

yordum. Yurt dışına hem dil açısından, dilin daha pratikleşmesi açısından, hem de ilim ehlini tanımak, onlardan ilim almak için istiyordum. Bu arzu ve iştiyak ile Mekke-i Mükerrreme’ye gidip orada imtihanlara girdik. Kabul edilince de Mekke’de Ümmü’l-Kura Üniversitesi’nde ihtisasımı yaptım; master ve doktoramı orada tamamladım.

Çalıştığım konulardan birisi “Tabii (Doğal) Kaynaklar” alanındaydı. Yani sahihsiz olan ama sonra mülkiyete girebilecek olan mallar vardır. Ne gibi? Av hayvanları gibi, madenler gibi. Meralar, otlar, orman ürünleri, yabani meyveler, sualtı ürünleri, işte defineler ve benzerleri gibi. Bunların hukukuyla ilgili çalıştım. Doktorada Ticaret hukukuna yönelik çalıştım ve doktoramı bu alanda tamamladım. Orada uzunca bir süre ailecek kaldık. Oraya giderken evli değildim. İhtisas yaparken evlendim ve ailemi de götürdüm. Ailem de orada okudu ve Ümmü’l-Kura Üniversitesi mezunu oldular. Sonra birkaç diploma ve altı çocukla Türkiye’ye döndük. Döner dönmez de 28 Şubat’a yakalandık. Hayırlısı diyelim.

İKRA: Hocam Dergimizin bu sayısının konusu Sahabe-i

Kirâm. Siz bu konuda eserleri olan ehil birisiniz. Öncelikle “sahabe” denilince ne anlamamız gerekir?

Dr. M.Ş. KALAY: Kelime anlamıyla başlarsak

Sahabi şu demektir: Peygamber Efendimizin yanında bulunan, onun sözlerini dinleyen, ahlâkına şahit olan, Peygamber Efendimizin nasıl davrandığını, nasıl hareket ettiğini, nasıl yaşadığını, ahlâkını, değişik hadiseler karşısındaki tavrını yakından izleyerek bunu kendi bünyesinde özümseyen insanlardır; bu Din-i Mübini, tek kelimeyle çocuğun ana dilini öğrendiği gibi hiç silinmeyecek ve unutulmayacak şekilde Efendimizden öğrenip, hayatlarına ve benliklerine yerleştiren kimselerdir.

sahabe; dost oldu, arkadaş oldu demektir. Hanefi alimleri, sahabe denilince daha ziyade Peygamber Efendimiz'e (sav) dost sayılacak, aynı şekilde O'nunla aynı mecliste bulunan, birlikte olan, sohbetini dinleyen kişiler olarak tarif ederler. Sahabe sıfatını alan kişiler hem müslüman olacak, hem de Allah Resulü (sav) ile bir arada bulunup O'nunla bir müddet sohbetinde bulunmuş olacak.

Hadiscilerin tarifi biraz farklıdır. Hadisciler derler ki; müslüman olarak Allah Resulü'nü dünya gözüyle gören insan sahabelerdir. Hadiscilerin tarifi ile yukarıdaki tarif arasında küçük bir fark var; onun dışında fark yok. Her iki tarafın da kendine göre delilleri vardır. Hadisciler meseleye rivayet açısından bakarlar. Peygamber Efendimizi müslüman olarak gören hiçbir sahabe, Efendimizin söylemediği bir sözü O'na nispet etmemiştir. Bu durum hadisci için yeterlidir. Hepsi aynı hükmün içerisine girer. Dolayısıyla Peygamber Efendimizin yanında, O'nun sohbetinde bulunanlar -ki

biz daha ziyade uzun süre bir arada bulunanları, O'nunla hatıraları aktarılmış olanları tanıyoruz- az buz değildir. Ama sahabilerin 120 binin üzerinde olduğunu da düşünürsek elbette ki bizim tanıdığımız sahabe bunların yanında yine de oldukça az sayıdadır.

Ama aynı zamanda sahabe şu demektir: Peygamber Efendimizin yanında bulunan, onun sözlerini dinleyen, ahlâkına şahit olan, Peygamber Efendimizin nasıl davrandığını, nasıl hareket ettiğini, nasıl yaşadığını, ahlâkını, değişik hadiseler karşısındaki tavrını yakından izleyerek bunu kendi bünyesinde özümseyen insanlardır; bu Din-i Mübini, tek kelimeyle çocuğun ana dilini öğrendiği gibi hiç silinmeyecek ve unutulmayacak şekilde Efendimizden öğrenip, hayatlarına ve benliklerine yerleştiren kimselerdir. İslâm'ı külfetsiz ama çok derin izleri olan bir şekilde öğrenen insanlarda bunu biz çok sık görüyoruz. Hayatlarında bunu hissediyoruz mesela. Misal verecek olursak Muaz bin Cebel (r.anh).

Yemene hâkim (kadı) olarak giderken Peygamber Efendimiz kendisine soruyor: Yemen'de insanlara ne ile hükmedeceksin? Muaz tereddütsüz cevap veriyor: Allah'ın Kitabı ile. Bunun üzerine Efendimiz şöyle diyor: Allah'ın Kitabı'nda bulamadıkların olacak; o zaman ne ile hükmedeceksin? Rasulullah'ın sünneti ile diyor. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz şöyle diyor: Allah Resulü'nün sünnetinde de belki bulamayacaksın, o zaman ne yapacaksın? Muaz (r.anh) yine kendisinden emin ve net tavrı ile: Aklımla hükmederim, diyor. Muaz çok zeki bir insandı. Yani bu cevabıyla şunu diyor: Ben orada İslâm'ı temsil ettiğimi biliyorum. İslâm'ı, çıkan olaylar önünde çaresiz kalacak intibanı kimseye vermem. İslâm bu olaya çözüm getiririm diyor. Peygamber Efendimiz bu cevabı üzerine seviniyor ve muvaffak kılan Allah'a hamd-ü senalar olsun diyor.

Yalnız Hz. Muaz'ın bu cümlesi yanlış yere de kullanılıyor. Yani bunlarda (Kur'ân ve Sünnet'te) yeterli bir şey olmadığına hemen aklıma başvururum, yani aklımla hükmederim, anlayışına dayanak alınıyor. Aklın kullanılmasında bir sıkıntı yok, akıl kullanılmalıdır; ama kötü tarafından bakılmazsa sıkıntı yok. Fakat Hz. Muaz'ın akli, bize göre normal akıl jimnastiği yapan, temelinde başka şeyler olmayan bir akıl mıydı? Elbette ki hayır. Muaz'ın zihninde, beyninde ne vardı? Buna bak-

mak lazım. Tabi ki beyninde ve zihninde, kalbinde olduğu gibi Kur'ân-ı Kerim vardı. Allah Rasûlü'nün sünneti vardı. Allah Rasûlü'nün sünnetinin içerisinde, O'nunla beraber yaşamanın getirdiği bilgi birikimi de vardı. Rasulullah burada olsaydı ne yapardı, nasıl tavır alırdı? Nasıl muamele ederdi? İslam'ın ana gayesi nedir? İşte Muaz, bütün bunları bilen zihin yapısı ile ve bütün bunları yoğurarak aklını kullanıyor, içtihadını yapıyor ve olaylar karşısında çaresiz kalmıyor. Bu şekilde değerlendirilince Hz. Muaz gerçekten bu işin hakkını veren bir insandır, çok keskin bir zekâdır.

İKRA: Sahabeler arasındaki ihtilaflarda tavrimiz ne olmalıdır?

Dr. M.Ş. KALAY: Her insan hadiselerle farklı bakabilir mi? Bakabilir. Her insanın mizacı değişiktir. Hz. Ömer'in mizacı değişiktir, Hz. Ebubekir'in mizacı değişiktir, Abdurrahman bin Avf'ın mizacı değişiktir, Hz. Ali'nin mizacı değişiktir... Değişik bir zekâ, değişik bir bakış tarzı karşı karşıya geldiğinde bazen farklı kanaatlere varabilirsiniz. Bazen uyumsuzlukta olabilir. Bir idareci ki, sahabe arasında idareciliğe meyil etmeyenler de var. Ebuzer gibi, Ebu Hureyre gibi, birçoğu yaklaşmıyor. Hatta idarecilik yaptığı halde benden bu kadar diyeni de var. Ama idare hırsı olanı da var. Muaviye gibi veya Ebu Süfyan gibi. Yani biz sahabelere "hazreti" sıfatını kullanınız; sahabedir başımızın üstündedir. Ancak sahabi hata edemez mi? Elbette eder. Malik bin Enes, Peygamberimizin kabri yanında Mescid-i Nebevi'de, Peygamberimizi kastederek şunu söylüyor: **"Sözünü kabul ya da red makamına konmayacak bir insan vardır. Bundan başka hepimiz hata edebiliriz; sözümüz kabul de görebilir, ret de görebilir. Hata ile mukabele de görebilir."**

Tabii ilmi çerçevede Hz. Ali'nin (R.anh) karşısında Muaviye hatalıdır. İktidar hırsı daha fazladır. Misal olarak Hz. Ali çok ince düşünen bir siyasetçi değildir. Çünkü siyaset bazen Fatih Sultan Mehmet gibi duyguları gizlemeyi, sabırla hareket etmeyi gerektirir. Hz. Ali çok dobradır. Muaviye'yi (R.anh) görevden almak istediği zaman kendisine Muaviye'yi şimdi görevden alma deniyor. Çünkü çevresinde ciddi bir otorite kurmuştur. Muaviye gerçek bir siyasetçidir, dört dörtlük bir siyasetçidir. İnsanların gönlünü de almayı bilir, otorite kurmayı da bilir. Mizaç olarak da yumuşak mizaçlıdır. Hem

yumuşak mizaçlı olmak, hem otorite kurmak zor bir iştir. Bunu Ebubekir hazretleri başarmıştır. Ebu Ubeyde bin Cerrah başarmıştır. Muaviye başarmıştır. Çevredeki insanlar son derece sevmişlerdir ve kilitlenmişlerdir. Bu nedenle ne zaman ayağını zemine sağlam basarsın, ondan sonra görevden al, çünkü Muaviye'yi şimdi görevden alsan karşında isyan edenler bulacaksın diyorlar. Hz. Ali ne cevap veriyor? "Vallahi ehil görmediğim bir insanı bir gün bile iş başında tutmam" diyor. Bu fikir başımızın tacı ama çok siyasi değil? Hepinizin gönlü böyle diyor ama Dünya böyle dönmüyor.

Tabi sahabe arasındaki ihtilaflarda, işin içine kirli eller de girmiştir. Cemel vakasında bu kirli elin başı haricilerdir. Bir de Abdullah bin Sebe'dir. Yahudi olan Abdullah bin Sebe, gece iki tarafa da saldırmıştır ve anlaşmak üzere olan her iki taraf ne yazık ki Cemel vakasında büyük bir savaşın içerisine girmiştir. Hz. Ali, savaştığı bu insanların mallarını ganimet olarak almamıştır; Müslüman gördüğü için. Gelip herkesin, malını savaş meydanından alabileceğini ilan etmiştir. Hiçbirini esir olarak almamış, onlara yakınlık göstermiştir. Hz. Ali, karşı tarafta yer alan ve bu savaşta ölen Hz. Zübeyr ve Hz. Talha hakkında, bu dünyada

Hz. Ali çok ince düşünen bir siyasetçi değildir. Çünkü siyaset bazen Fatih Sultan Mehmet gibi duyguları gizlemeyi, sabırla hareket etmeyi gerektirir. Hz. Ali çok dobradır. Muaviye'yi (R.anh) görevden almak istediği zaman kendisine Muaviye'yi şimdi görevden alma deniyor. Çünkü çevresinde ciddi bir otorite kurmuştur. Muaviye gerçek bir siyasetçidir, dört dörtlük bir siyasetçidir. İnsanların gönlünü de almayı bilir, otorite kurmayı da bilir. Mizaç olarak da yumuşak mizaçlıdır. Hem yumuşak mizaçlı olmak, hem otorite kurmak zor bir iştir.

aramızda böyle bir şey yaşandı, ama ahirette Rabbim bu duyguları kalbimizden sökecek ve cennette buluşacağız demiştir. Hiçbir zaman da aleyhlerinde konuşmamıştır.

İKRA: Hocam yıllarca İslâm güneşinin doğduğu Mekke’de kaldınız ve ayrıca sahabeler üzerine çalıştınız. Sahabe-i Kiram’ın yaşantısı ile günümüz kıyaslanabilir mi?

Dr. M.Ş. KALAY: O günkü duygularla günümüzde yaşamaya kalkılsaydı herhalde yaşamazdı. Yani çok zor, çok farklı. İnsan hani filmlerde oluyor ya tarih öncesine gidiyor, yıllar sonra geliyor. Böyle bir durumda kendini çok garip, çok yalnız, çok boynu büyük hissedirdi herhalde insan. Çünkü yaşayış şekilleri ile bizim yaşayış şekillerimiz hiç birbirine uymadığından herhalde ümitsizliğe de kapılırlardı Allahu A'lem. Çünkü biz içerisinde yaşaya yaşaya belli oranda alışıyoruz günümüz şartlarına.

Sahabeden bazıları hiçbir mal varlığı, ciddi hiç malı olmadığı için Ebu Zerr’e yardım etmek istiyor. Yardımları reddediyor, Abdurrahman bin Avf’ın yardımını da, Hz. Osman’ın yardımını da kabul etmemiştir: Dediği cümle de şudur: “Allah’ım da seninle olsun. Başımı gölgeleyecek bir damım var. Sütünden istifade ettiğim iki de keçim var, bana yetiyor.” İnsan bunu diyebilse çok şey değişir. Kaç insan diyebiliyor. Demek ki biz o cemiyetten çok çok kıyaslanmayacak bir seviyeye düştük. İnşallah derlenir toparlanırsınız da o seviyeyi yakalarız.

İKRA: Her yaştan çocuk sahabe var? Çocuk Sahabelerle ilgili durum nedir? Peygamber Efendimizin onlara bakışı nasıldı? Hanım Sahabelerle ilgili durum hakkında da biraz bilgi verebilir misiniz?

Vural Erce

Dr. M.Ş. KALAY: Peygamber Efendimizin çocuklara olan düşkünlüğü biliniyor. Yani çocuklar da kimin tarafından kendilerinin sevildiğini bilirler. Benim “Asrı Saadet’te Çocuklar” diye bir kitabım var. Çocuklar “Allah Resulü geçerken bizi sevsin, yanağımızı okşasın, başımızı okşasın diye caminin kapısında beklerdik” diyorlar. Yani o bizi okşardı, severdi, biz de sevinirdik diyorlar. Yine Hz. Cafer’in oğlu Abdullah var. Habeşistan’da dünyaya gelmiştir. O, “Peygamber Efendimizin seferden döndüğünü görünce biz Medine’den çıkar O’nun geldiği istikamete doğru koşardık” diyor.

Bir keresinde bir kız çocuğu, Peygamber Efendimizin elinden tutup sana bir şey göstereyim diyecek çekip götürdü. Efendimiz de onunla götürdüğü yere gitti. Yani yapı olarak böyledir Peygamber Efendimiz. Sevgide de üzüntü de. Oğlu İbrahim’in vefatındaki gözyaşları herkesin

bildiği bir gerçektir. Söylediği sözler ayrı güzeldir, gözyaşları ayrı güzeldir. Bir de hatırlanmalı ki hayattayken yedi yavrusundan altısını toprağı vermiş bir babadır, Peygamber Efendimiz. İki de torunu vefat etmişti ki birisi kucağında vefat etmişti. Yani bir de o gözle bakmak lazım. Peygamber Efendimiz çocukları hem sever, hem öğretir, hem bazen bineğinin arkasına oturtur. Bineğin arkasına oturduğu zaman onlara bir şey öğretir. Peygamberimize uzun yıllar hizmet eden Hz. Enes, bir kere bile bana acı söz söylemedi diyor. Kötü yaptığım bir şey için neden böyle yaptın, yapmadığım bir şey için niye yapmadın diye bir kelime kullanmadı diyor. Bütün bunlar bilinen hakikatlerdendir. Çocuklarla ilgili bir hayli hatırası vardır.

Diğer taraftan kadınlar Efendimize ne sorsalar onlara cevap veriyor. Ayşe validemiz anlatıyor: Kadınlar bazen sorulmayacak, kadınların utanması gereken soruları da sorarlardı. Çekerdim kolunu ben izah ederdim diyor. Efendimiz yaşlı

kadınlara hürmet ediyor. Hatta onlarla şakalaştığı da var. Yine kadınlar “Ya Resulullah, sizi hep erkekler dinliyor, bize de bir gün ayırırsanız” diyorlar. Bunun üzerine Efendimiz mescitte kadınlara ait bir gün tayin ederek onlara vaaz ediyor. Peygamber Efendimiz yanında çok defa Hz. Bilal'i de götürüyor ve onun da bulunduğu bir şekilde kadınlara ayrıca konuşma yapıyor.

İKRA: Peygamber Efendimizin nazarında Sahabe-i Kiramın ayrı bir yeri var. Hatta Sahabe-i Kiramı gökteki yıldızlara benzetirken bizleri, yani vefatından sonra gelen ümmetini kardeşlerim diyerek ayrı bir konumlandırma yapıyor? Bunu nasıl anlamalıyız?

Dr. M.Ş. KALAY: Yani şöyle diyeyim; bir insan elinde bulunan ve çevresinde bulunan imkânlarla göre imtihan edilir. Her insanın zekâsının aynı olması mümkün değil. Her insanın aynı devirde yaşaması da mümkün değil. Her insanın aynı maddi imkânlar içerisinde yaşaması da mümkün değildir. Ama hangi maddi imkânları varsa, hangi zekâ ve kabiliyetleri varsa, hangi devirde yaşamışsa, imtihanı da ona göredir. Dolayısıyla kendi yaşadığı dönemde ve kendi şartları içerisinde başarılı olanın cennetteki yeri hazırdır. Peygamber Efendimiz de kendi sahabelerine diyor ki; siz beni görüyorsunuz, benimle yaşıyorsunuz; ama beni görmeyen insanlar beni görmeden iman edecekler. İşte onlara kardeşlerim diyor. Gerçekten de asırlar ötesinden inanmak basit bir hadise değildir. Bu şekilde hem asırlar sonra, asırlar ötesinden iman edilir, hem de imandaki o safiyanelik, o berraklık korunursa **elbette ki bunun ecri çok daha büyük olacaktır.**

İKRA: Hocam biz Kitap okuyan ve okutan bir derneğiz. Okurlarımız da sahabelerin hayatını okuyorlar, öğreniyorlar. Bu hususta sizin birbirinden değerli eserleriniz var. Bu eserleri hangi duygularla, nasıl okumalı?

Dr. M.Ş. KALAY: Hepimizin müşterek olarak Rabbimiz ne emrediyorsa ve yapma sırası gelmişse yapma şuurunda olmamız gerekiyor. Yani emredilene yerine getirmek, emredildiği şekilde yaşamak, yasak edilenlerden uzak durmak şuurunun üzerine bir hayat kurmamız gerekiyor. İslamiyet güzel olan bir şeyi hiçbir zaman bize yasaklamıyor. Yahut da kötü olan bir şeyi yap-

mamızı bize emretmiyor. Dolayısıyla hayatımızı bu çerçeve içerisinde kurarsak, Rabbimiz arasındaki farklılıklara daima müsamahakâr davranıyor. Şöyle diyelim; İslam, hemen hiçbir mal varlığı olmayan Ebuzer gibi bir insanla Abdurrahman bin Avf gibi dünya kadar varlığı olan ama dünya kadar da iyilik yapan bir insanın hayat tarzı arasındaki bütün hayat tarzlarını kabul ediyor.

Ancak ne istiyor? Zengin olacaksın helâlinden olacaksın, zekâtını vereceksin, insanları koruyup gözeteceksin, dünya malına esir olmayacaksın. Sen Onu kullanacaksın yönlendireceksin, onun seni kullanmasına izin vermeyeceksin. Şayet fakir yaşıyorsan dünyaya ehemmiyet vermiyor isen bu da bir hayat tarzıdır; ama senin imtihanındaki biri dünya malıyla hizmet etmez, bedeniyle hizmet eder. Bazen sesi ile hizmet eder, bazen bilgisi ile hizmet eder. Hizmet yolunda koşan insan olacaksın.

Bir misal vereyim; Abdullah Bin Mektum gözleri görmeyen bir sahabedir. Hatice validemizin akrabasıdır. İlk Müslümanlardandır. Hani Abese suresinin ilk 16 ayeti onun sebebiyle nazil olmuştur. İşte bu sahabe cihat ayetleri indiğinde Peygamber Efendimizin yanına geliyor ve üzüntülü bir sesle “ya Resulullah cihat ayetleri inmiş” diyor. Efendimiz, “evet” deyince, Abdullah bin Mektum; bugüne kadar Rabbim ne emrettiyse yaptım, ama bunu yapamıyorum, vallahi yapabilseydim bir gün bile, bir an bile geri durmazdım deyip ağlamaya başlıyor. Abdullah bin Mektum görmeyen gözlerini semaya kaldırıp; Ya Rabb benim ve benim gibi özürtlüler hakkında ayet indir, deyip ağlayarak meclisi terk ediyor. Şimdi bu insan ne emredilirse yapmış. Bu konuda, Cenâb-ı Allah benim özrümü biliyor, ben herhalde savaştan muafımdır diye düşünebilirdi. Ama öyle düşünmüyor; Allah bir şey emrediyor ve ben yapamıyorum, diyor ve bu yapamama içini yakıyor. Bu şuura ne zaman erersek çok şey değişecek, tarih değişecek.

İKRA: Sahabe-i Kiram'ın Peygamber Efendimize olan sevgisinden biraz bahsedebilir misiniz?

Dr. M.Ş. KALAY: Sahabe, Peygamber Efendimizi tasavvuru çok zor olacak şekilde seviyorlardı. Örneğin, Uhud savaşında Peygamberin

(sav) çevresinde O'nu korumak için fir dönen Talha (R.anh), ters taraftan Efendimize gelen bir darbeyi çıplak eliyle karşılamıştır. Ve ondan sonra o eli çolak kalmıştır. Sadece bu hadise bile Sahabe-i Kirâm'ın Hz. Peygambere olan sevgisinin ne demek olduğunu anlatır.

İKRA: Hocam, biz kitap okuyan ve okutan bir Dernek olarak, siz

de bazı programlarımıza gelip çalışmalarımıza destek oldunuz. Kitap okumakla ilgili okuyucularımıza neler söylemek istersiniz?

Dr. M.Ş. KALAY: Şimdi Cenâb-ı Allah insana beyan kabiliyeti vermiştir. Duyduklarını, öğrendiklerini, tecrübelerini, bilgilerini kelimelere döküp hem sözlü olarak, hem de yazı ile anlatabiliyorlar. Allah insanoğluna hem yazma kabiliyeti, hem de okuma kabiliyeti veriyor. Biz de emek vererek okuyor ya da okumayı öğreniyoruz. Peki, bu kabiliyeti kullanıyor muyuz? Okumuyorsak kullanmıyoruz herhalde. Bu kabiliyeti ve bu meziyeti Cenâb-ı Allah bize sadece hangi belediye otobüsü nereye gidiyor, o numarayı okumak için vermedi. Bunları yaparken aynı zamanda kitap okuyacağız, bilgimizi artıracacağız. İnsan okurken zihni de çalışır. Okuduklarımızı hayal dünyamızda canlandırırız. Kitap, sahraları, dağları, denizleri, vadileri, ormanları anlatırken bütün bunları zihnimizde şekillendiririz, zihnimizi çalıştırırız. Aynı zamanda okuyarak ufkumuzu, bilgimizi, kabiliyetimizi geliştiririz.

Spor yapan bir insan, örneğin 100 metre koşucusu nasıl bunun için kilometrelerce koşuyorsa, bir halterci günlerce antrenman yapıyorsa, biz de hem okuma hem ifade etme kabiliyetimizi geliştirmek için çok okumak zorundayız. Okuyarak kabiliyetimizi geliştirmek, bilgimizi artırmak zorundayız. Kitap ki insanın olmadığı yerde insanın güzel dostudur. Hem bilgimizi artırır hem de bizimle dostça konuşur. Kitabımızı da iyi seçersek, öğrendiklerimizi de başkalarına

Hakan Uluç

anlatırsak, bu kabiliyetimizi geliştirmiş oluruz. Aynı zamanda faydayı dağıtmış oluruz. Biz giderek okumayan bir millet haline geldik. Bu hiç güzel bir şey değil, maalesef hocamız okumuyor, öğretmenimiz okumuyor,

okuması farz-ı ayn olanlarımız okumuyor. Okumayınca kelimelerimiz yarım, cümlelerimiz yarım, ufkumuz dar, basit meseleleri konuşan insanlar haline düşüyoruz. Bilmem nerede ne olmuş; eşyaların fiyatı ne kadar artmış; teknik direktör şu oyuncu yerine şu oyuncuyu ileri sürse, şu dakikada şu oyuncuyu almasaydı, onun yerine şunu alsaydı; yok şu şöyle olsaydı, yok bu böyle olsaydı... Bunlardan ileri gitmeyen cümleleri duyar hale geldik. Konuşmalarımızı basitlikten kurtarmak istiyorsak ufkumuz geniş olmalıdır. Kitap ufku en çok genişleten, beyan kabiliyetini geliştiren ilim kaynaklarıdır. Ve okumaya da basitten başlamalı, akıcı üslupla başlamalı, giderek genişletmelidir. Okumayı terk etmemelidir. Okumayan bir insan gününü neyle geçirir. Çoğu boş işlerdir. İnsan birkaç gününü şu şekilde bir kontrol etsin: Sabah kalktığımdan itibaren bugün ne yaptım? Şunu yaptım, bunu yaptım, bilmem ne yaptım. Cenâb-ı Allah'ın verdiği bu kıymetli ömrü ne kadar boşa harcadığını görecektir.

İKRA: Hocam röportaj teklifimizi kabul edip bizi misafir ettiğinizden ve verdiğiniz kıymetli bilgilerden dolayı Dergimiz ve okuyucularımız adına çok teşekkür ediyoruz.

Dr. M.Ş. KALAY: Ben teşekkür ederim, inşallah faydalı olur, hayırlara vesile olur.

Röportaj: Vural ERCE – Hakan ULUÇ

Hadis Âlimlerinin Efendisi: İMAM NEVEVÎ

İslam'ı yaşamada hayat rehberimiz Kur'an'ı Kerimden sonra, başucu kitaplarımız arasında olan Riyazü's Salihin'in yazarı İmam Nevevî 1233 yılında Şam'ın güneyinde bulunan Neva köyünde doğmuştur. Asıl ismi Yahya bin Şeref olan Nevevî'nin, doğduğu yere nispetle Nevalı anlamına gelen Nevevî ismini almış ve bu isimle anılmıştır.

İmam Nevevî, babasının ticaret ile meşgul olmasından dolayı istememesine rağmen çocukluk dönemini babasının yanında çalışarak geçirdi. Babasının yanında çalıştığı süre zarfında işten artan vakitlerde çevresinde bulunan medreselere giderek temel İslami ilimler derslerini aldı. İlime olan ilgisini fark eden babası, onun bu alanda yetiştirilmesi için on sekiz yaşında Dimaşk (Şam)'ta bulunan Revahiyye Medresesi'ne yerleştirdi. İki sene kadar burada eğitim aldıktan sonra babası ile birlikte Hacca gitti. Hac dönüşünde Medine'de kalarak eğitimine burada devam etti. Medine'de kaldığı süre boyunca özellikle İslam Hukuku ve Hadis alanlarında kendini çok geliştirmiş ve zamanın ender şahsiyetlerinden biri olmuştur. Eğitim hayatının sekteye uğratacağını düşündüğünden dolayı evlenmeye Nevevî 1262 yılından itibaren öğrenci yetiştirmeye ve eser vermeye başlamıştır. Birçok âlim zat yetiştirmenin yanında başta Riyazü's Salihin olmak üzere ilim dünyamıza birçok eser kazandırmıştır.

1267 yılında Eşrefiyye Darülhadişi şeyhliğine getirilen Nevevî vefatına kadar burada görevini yerine getirmeye gayret gösterdi. Hadis alanında o kadar uzmanlaşmıştı ki kendisine "Hadis âlimlerinin efendisi" deniyordu. Hadislere o kadar vakıftı ki za'yif ve uydurma rivayetlerden

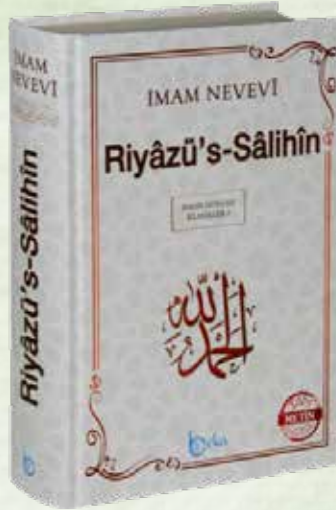
İLİM VE
ALİM

Feyyaz
KALKAN

sahih hadisleri kolayca ayırt ederek, onlardan fıkhî hüküm çıkarmada meziyetli bir âlimdi. Şafii fıkhında dönemin en önemli âlimi kabul edilirdi.

Nevevî, **"insan için en büyük ibadetin helaller ve haramları öğrenmesi ve bu doğrultuda yaşamasıdır"** der. Yaşamı boyunca bu prensipten asla taviz vermedi, lüksten ve dünya zevklerinden uzak durdu. Görev aldığı medrese dışında kimseden para almazdı. Medrese de kendisine verilen aylık ile sürekli kitap alır, aldığı kitapları okuduktan sonra talebelerin okuması için onları medreseye bağışlardı. Haksızlık karşısında sessiz kalmazdı. Dönemin iktidarına boyun eğmediği gibi yanlışlarını söylemekten asla çekinmezdi. Memlûk Sultan'ının halktan aldığı ağır vergilerin alınmaması için sultana mektup yazmış ve bu mektubu diğer âlimlere de imzalatarak ortak bir dilekçe metni olarak sunmuştur. Memlûk Sultan'ı Baybars'tan çekinmeden gösterdiği bu tavırdan sonra halk tarafından çok sevilmiş, namı ve eserleri birçok yere ulaşmıştır.

Kırk dört yıllık yaşamında, on sekiz yaşında başladığı ve yirmi altı yıl süren ilim hayatında başta Riyazü's Salihin, Kırk Hadis ve Sahihî Müslim şerhleri olmak üzere kırkın üzerinde eser vermiştir. Verdiği eserler günümüz dünyasında yazılan birçok eserinde kaynağı olduğu gibi en çok okunan eserlerin başında gelmektedir. Yaşadığı dönemde İslam Dünyası'nın içinde bulunduğu sıkıntılara karşı insanları aydınlatma ve doğru yola iletme konusunda geri durmadığı gibi özel yaşantısıyla da örnek şahsiyetlerden olan İmam Nevevî, 1277 yılında kırk dört yaşında vefat etmiştir.

Merkez Hanımlar

“Dünya ve onun içinde olan şeyler değersizdir. Sadece Allah'ı zikretmek ve ona yaklaştıran şeyler ile, ilim öğreten, alim ve öğrenmek isteyen öğrenci bundan müstesna” hadisinden ilham alarak bizlerde ilim öğrenmek ve öğretmek için yolumuza devam ediyoruz.

02.04.2019 tarihinde İstanbul İl Müftülüğü ve İKRA Derneği olarak ortaklaşa düzenlediğimiz aileye destek seminerinin 2.sini gerçekleştirdik. 4 temsilciliğimizde düzenlediğimiz program 4 hafta sürmüştür. Sema Ezber, Saime Şener, Esra Yeniyo ve Fatma Betül Yılmaz hocalarımızla aşağıdaki konuları işledik;

- 1) Ailemde akrabam ve yaşlım var
- 2) Ailemde merhamet
- 3) Medyayı bilinçli kullanıyoruz
- 4) Ailemde genç var

29.04.2019 tarihinde İKRA hanımları olarak piknik düzenledik.

04.05.2019 tarihinde Kadir Topbaş Kültür merkezinde yemekli kapanış programımızı gerçekleştirdik. Kuran'ı Kerim tilaveti ile baş-

layan programda seminerlere katılan hanım kardeşlerimize belgelerini takdim ettik.

Kuran'ı Kerim derslerine katılan öğrencilerimize ve kitap okurlarımıza belgeleri verildi. Ardından yönetimde emeği geçen arkadaşlara plaket takdim edildi.

09.05.2019 tarihinde Esenler temsilciliği ve merkez hanımları ve hocalarımızla iftar programı düzenledik.

08.05.2019 tarihinde Esenler temsilciliğinde Kur'an'ı Kerim ziyafeti yapıldı.

Hanımlar komisyonun düzenlediği programa İstanbul İl Müftülüğü yardımcısı Halime Yıldız hanım vaize olarak katıldı. Ayşe Elif Apuhan (2010 Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma yarışması Türkiye birincisi), Halime Koçoğlu, Ayşenur Topuz ve Hatice Akpınar hocalarımızın katılımıyla güzel bir program sunduk.

Aşrı Şerif'ler, ilahiler ile başlayan programımız Halime Yıldız hocamızın vaazı ile devam etti ve dua ile kapanışı yaptık.

Davetimize icabet eden tüm hanım kardeşlerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Esenler Temsilciliği

İbn Abbas (r.a) şöyle demiştir: **“Rasulullah insanların en cömertiydi. En cömert olduğu anlar da Ramazan’da Cebrail’in (a.s) kendisi ile bulunduğu anlardı. Cebrail (a.s) Ramazan’ın her gecesi peygamberle buluşur, karşılıklı Kur’ân okurlardı. Bundan dolayı da Rasulallah, Cebrail’le buluştuğunda yağmur yüklü bereketli rüzgarlardan daha cömert olurdu.”**

Bu sene de Rabbim, Ramazan ayına kavuşmayı nasip etti, çok şükür bereketli ve feyiz dolu bir ramazan ayı geçirdik. 110 hanımın katılımıyla 6 Mayıs’ta Mukabelimize başlayıp 31 Mayıs’ta mukabelemizi tamamladık. Ramazan ayı boyunca Ramazan’ın faziletini oruç ve zekâtın önemini, Kur’ân-ı Kerim’de geçen peygamber dualarını işledik. Her cuma hatim duasını ve zikirlerle günümüzü bereketlendirdik. 30 Mayıs’ta mukabeleden sonra bir grup hanımla beraber Hırka-i Şerif camisini, Yavuz Sultan camisini ve Fatih Sultan Mehmet’in türbesini ziyaret ettik. 31 Mayıs akşamı hanımlarla beraber derneğimizde iftar yaptık. Aynı gün teraviden sonra gece ikiye kadar süren Kadir Gecesi programı yaptık. Kur’ân-ı Kerim’le dua ve zikirlerle tesbih namazı kılarak gecemizi tamamladık. Bu yıl hanımların desteğiyle on yetim çocuğumuzu giydirdik. 37 hanım öğrencimiz sertifikalarını aldı. Bu yıl genç kızlarımızla beraber Riyazü’s Salihin okumalarına başladık. Ramazan’ı

Şerif’in son gününde de dersimizi Süleymaniye caminin avlusunda yaptık. Rabbim yaptıklarımızı, yapacaklarımızı hayırlı eylesin.

Bağcılar Temsilciliği

Son 3 ayda yapmış olduğumuz faaliyetlerden bazıları;

- 18 Nisan’da Kur’ân talebeleriyle beraber Emirgan korusunda piknik yaptık.
- 2 Mayıs’da temsilciliğimizde mukabelemiz başlayıp 31 Mayıs’da sona erdi.
- 14 Mayıs’da mukabele cemaati ile birlikte aşağıdaki camii ve türbeleri ziyaret ettik:
Hırka-i Şerif, Eyüp Sultan Camii, Çamlıca Camii, Aziz Mahmut Hudayi Hz. ve Yuşa Tepesi.
- 22 Mayıs’da Kur’ân öğrencileri ve hocalarımızla beraber iftar yaptık.
- 7 Haziran’da Kur’ân hocamız ve talebeleri ile beraber bayramlaşma yapıldı.

Nenehatun Temsilciliği

Sahabeden Abdullah ibni Mesud (ra) anlatıyor: **“Allah Resulu (s.a.v) ilim talebi, eğitim ve öğretim almak ve vermek, kadın, erkek ve çocuk müslümanlara zorunlu farz olan vazgeçilemez, devredilemez, dokunulamaz bir ibadettir, dedi”** der.

Şuara suresi ayet 183’de “Yeryüzünde karışıklık ve bozgunculuk çıkarmayın (ibadet, eğitim ve öğ-

renim, ticaret hak ve hürriyetlerini kısıtlamayın ve yasaklamayın; temel hak ve hürriyetlerini yasaklayarak toplumda terör meydana getirecek fiillerde bulunmayın” der.

Allah Resulü (s.a.v) kendisi ile beraber Hz. Aişe validemiz ve diğer ezvacı tahiratı da kadınların eğitimi için vazifelendirmiştir. Nitekim kadınlar haya ettikleri bazı meselelerini her zaman rahatlıkla Efendimize soramazlardı. Böyle bir durumda Peygamber Efendimiz zevcelerini elçi olarak kullanırlardı. Bizzat sordukları bazı suallere Allah rasulü (s.a.v) engin hayası sebebi ile kinayeli cevaplar verdiğiinden geniş açıklamayı yine validelerimizden alırlardı.

Dolayısı ile İslam tarihinde kadınlar ilim ve kültür hayatında oldukça mühim bir yer kaplamıştır. İslam dininde kadın ve erkek arasında değer bakımından hiç bir fark yoktur. En’am ve İsrâ surelerinde geçen ayetlerde kız çocuklarının hor görülmemesi, kız evlat ile erkek evlat arasında hiç bir değer farkının bulunmadığı ifade edilmektedir. Bu bağlamda; Nenehatun hanımları olarak ka-

dınların bu haklarına destek olmak, toplumda daha bilgili, kültürlü olabilmeleri ve Allah’ın kadın erkek ayrımı yapmaksızın ilk emri olan İKRA (OKU) emrine uymak ve bu emri yerine getirebilmek için elimizden geldiğince aklımız ve gayretimiz yettiğince çaba sarf etmeye çalıştık.

2018-2019 eğitim yılında ders almak için kayıt olan 150 hanımefendiden, 90’ı ile yılı tamamlamış bulunmaktayız. Temsilciliğimizde müftülükten gelen 3 hocamız ile 3 ayı sınıf açıldı. Kur’ân-ı Kerim, hadis, siyer, ahlâk, peygamberler tarihi, ezber, tefsir... vs gibi müftülük müfredatında olan dersler sinevizyon ile de desteklenerek işlendi. Seminerler yapıldı, ayrıca her bir öğrencimiz listelerimizde kitap okurumuzdu. Sadece hanımlar değil, onlar aracılığı ile 12 kişi olmak üzere beylerden kitap okurumuz vardı. Eğitim ve öğrenim bizler için sadece kitap üzerinde kalmamalıydı; kültür gezileri, sinema günleri düzenledik; samimiyet ve sıcaklığı artırmak adına piknikler, çay saatleri, toplu iftarlar ve ramazan mukabelemiz ile bir sezonu ve 174 kişilik bir katılım ile Nenehatun temsilciliğimizin kapanışını yaptık.

Başta hanımlar komisyonu başkanımız Şule Çelik hanımefendi olmak üzere, değerli hocalarımız Ayşe Akdemir, Fatma Yılmaz ve Habibe Yılmaz’a; değerli öğrencilerimiz ve Esenler Nenehatun mahallesi hanımlarına çok teşekkür ederiz.

Bir hayra vesile olmak yapmak gibidir. Farkımız okumak ve okutmak olsun.

İçişleri Bakanımız Süleyman SOYLU Çadırımızı Ziyaret Etti

İKRA Derneği olarak insanlara kitap ulaştırmak için Ramazan ayını değerlendirelim diye düşündük ve bu niyetle Bağcılar Belediyesi'nin Bağcılar Meydan'da organize ettiği Ramazan Etkinlikleri alanında 6 numaralı çadırda yerimizi aldık. Ramazanın her günü iftardan sonra bulunduğumuz çadırda, gelen misafirlerimize derneğimizi, kitap okuma programımızı anlatıyoruz, kitap okumak isteyen misafirlerimizi kitap okuma programımıza dâhil ediyoruz. Ayrıca çadırımızda bizi ziyaret eden küçük misafirlerimize balon, ailelerine ise 49. sayısına ulaşan dergimizi hediye ediyoruz.

Bu etkinliklerin 7. Gününde 12 Mayıs Pazar gecesi çadırımızı **İçişleri Bakanımız Süleyman SOYLU** ziyarette bulundular. Kendilerine derneğimiz hakkında kısaca bilgi verdikten sonra Dergimizi ve listemizin ilk kitabı olan **"Niçin Yaratıldın?"** kitabımızı hediye ettik.

İftar Programımıza Bakanımız ve Esenler Belediye Başkanımız da Konuk Oldu

İKRA Derneği Yönetim Kurulu üyeleri ve aileleri olarak bu sefer iftar sofrasında bir araya geldik. 25 Mayıs Cumartesi akşamı, Esenler 15 Temmuz Şehitler Parkı'nda gerçekleştirdiğimiz programda, mübarek Ramazan ayının manevi atmosferini ve iftar sofrasının bereketini hep birlikte paylaştık.

Programımıza Çevre ve Şehircilik Bakanımız Murat KURUM, Esenler Belediye Başkanımız M. Tevfik GÖKSU, Belediye Başkan Yardımcıları Av. Osman GÖKÇEBAŞ ve Av. Ömer ÇETİNKAYA ile diğer yetkililer de iştirak ettiler. Programımıza katılıp bizlerle çay içip sohbet eden Sayın Bakanımıza, Belediye Başkanımıza, Başkan Yardımcılarımıza ve diğer yetkililere teşekkür ediyoruz. Uğurladığımız bu mübarek aydan en güzel şekilde istifade etmiş olmayı diliyor ve Rabbimizden bizleri, huzur ve kardeşlik içinde idrak edeceğimiz yeni Ramazanlara kavuşturmasını niyaz ediyoruz.

OKU KİTABI GEZ DÜNYAYI

Okumak dünyayı gezme yöntemidir. Okuduğunuzda hayal dünyanızda dünyanın bütün güzelliklerini keşfeder mutlu oluruz. Onları elde etmek için hedefler belirler o doğrultuda çalışırız.

İKRA Derneği olarak kitap okuyanların bu hedeflere gidebilmesinin önünü açmak için 1 yıl önce başlattığımız kitap okumak ve kitap konulu yazı yazmak projemize Manisa'dan **"Farkınız/mız okumak olsun"** diyerek okuma kervanımıza katılan ve bizleri takip eden Şehit Mehmet Yılmaz Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde ve Kırkağaç İsmail Hakkı Gelenbevi İmam Hatip Ortaokulu'ndaki öğrencilere yönelik **"okumak"** konulu bir kompozisyon yarışması düzenledik. Yarışma sonucunda dereceye giren 12 öğrencimize masrafları derneğimizce karşılanmak üzere 2 günlük bir İstanbul gezisi ile ödüllendirdik. On-

larda bu yaşadıklarını kaleme alıp bizimle paylaştılar.

Onlara İKRA Derneği olarak teşekkür eder yazılarının devamını bekleriz.

Siz de okuyun sizi de gezdirelim.

İKRA ANADOLU-İhsan KARADAŞ

Şehit Mehmet Yılmaz Kız AİHL
Ortaokulu öğrencilerinden

Her Şeyiyle Güzel, İSTANBUL

Öncelikle bize bu geziyi düzenleyen İKRA Derneği başkanı Mehmet ÇELİK abimize çok teşekkür ederim. Ve gezi boyunca bizlere eşlik eden Emin abimize, İhsan abimize, Feyyaz abimize ve ismini bilmediğim diğer abi ve ablalarımıza çok teşekkür ederim.

Cumartesi sabah geldiğimizde Bağcılar'da kahvaltı yaptık. Daha sonra Eyüp Sultan hazretlerinin türbesine gittik. Daha önce hiç gitmemiştim ve oranın verdiği manevi huzur çok güzeldi. Daha sonra Panaroma 1453 müzesine gittik. Rehberimiz girmeden önce bize girdiğimiz ilk 10 saniyenin çok önemli olduğunu, içeride mi dışarıda mı olduğumuzu fark edemeyeceğimizi söyledi. Söylediği gibi de oldu; o ilk 10 saniyede büyülenmiş gibi hissettim. Oradan Miniatürk'e gittik. Ülkemizi küçük adımlarla gezmek çok farklıydı. Öğlen yemeğimizi yedikten sonra Fatih Camiine gittik. Sonrasında

Millet kırıathanesine geçtik. Oraya gitmemize çok mutlu oldum. Kitapları çok sevdiğim için beni çok mutlu etti.

Pazar sabahı Boğaz turu yaptık. Boğazdaki o mis havayı içimize çekmenin verdiği hissi bize yaşattığınız için çok teşekkür ederim. Boğaz turundan sonra gezimize Süleymaniye Camii ile devam ettik. Rehberimiz bize caminin yapılış aşamalarını anlattı. Minarelerin yapımı sırasında başka bir ülkeden caminin yapımında parasal olarak kullanılması için gönderilen mücevherleri Mimar Sinan'ın eritip minarelerin harcına karıştırması ve aşağıdan bakıldığında bu minarelerden birinin parladığının fark edildiğini söylemesi beni çok şaşırttı. Pek çok farklı bilgi öğrenmemizi sağladıkları ve bizi misafir ettikleri için herkese çok teşekkür ederim.

Sevde YILMAZ

Güzel Günler

Benim için mükemmel bir geziydi. Anlatılmaz ama yaşanırdı. İstanbul'a ilk ayak bastığımızda başladı aslında bize en samimi şekilde davranılmaya. Bize kendi öğrencileriymiş gibi en samimi, en içten şekilde davrandılar. Her gittiğimiz yerde bize rehberlik yaptılar. Bizim gezdiğimiz yerleri daha iyi anlamamız için her imkânı sağlamaya çalıştılar. Ellerinden geleni yaptılar.

Başta İstanbul'a ayak bastığımızda saat 7 civarlarıydı ve ilk önce kahvaltı için bir yere girdik. Kahvaltımızı yaptık. Artık İstanbul'u keşfetme zamanımız gelmişti. İstanbul'un tamamını gezmek mümkün değildi, çünkü sadece 2 günümüz vardı. En önemli yerlerden başlamıştık. Camiler ve türbeler... Görmediğimiz yerleri görmek, hem ilginç hem de eğlenceliydi. Daha sonrasında Panaroma

1453'e gitme zamanımız gelmişti. Rehberimiz hem anlattı hem de en özel anlarımızı bizlerle birlikte paylaştı. Panaroma 1453 müzesi oldukça gerçekçiydi tek kelimeyle müthişti.

Yemeğimizi en güzel şekilde yemiştik. Namazlarımızı kılmıştık. Biraz daha dolaştıktan sonra yurda ayak basmıştık. Dinlenip ertesi güne hazırlandık. Ertesi gün vapurla boğaz turuna gittik. Sonrasında Süleymaniye camiiine gittik. Yemeklerimizi yedikten sonra ayrılma vaktimiz gelmişti. Vedalaştık, teşekkür ettik ve yolculuğumuza başladık. Kısacası güzel bir geziydi. Ve çok anlamlıydı. Bize bu imkânı sağlayan herkese çok teşekkür ederiz.

Raziye GOBAR

Buram Buram Maneviyat Kokulu İSTANBUL

İKRA Dergisi tarafından "okumak" konulu kompozisyonlarımızla ilgili bir yarışma düzenlendi ve İstanbul'a gitmeye hak kazandım. 26.04.2019 Cuma akşamı yola çıktık. İlk durağımız Bağcılar'dı. Kahvaltımızı yaptık ve daha sonra İstanbul'u gezmeye başladık. Eyüp Sultan hazretlerinin türbesini ziyaret ettik. Panaroma 1453 müzesine gittik. İstanbul'un fethini gerçeğine en yakın halde zihnimizde canlandırma fırsatı bulduk.

Ardından Miniaturk' e düştü yolumuz. Orada ülkemizin güzelliklerinden oluşan küçük bir Türkiye vardı. İnsan, orada Türkiye'deki güzelliklerin küçültülmüş bir halde görme imkânı

buluyor. Gezimize Fatih Camii ile devam ettik. Sonra Başakşehir Millet Kiraathanesine gittik. Çok büyük bir kütüphane ile karşı karşıya kaldık.

Pazar günümüze boğaz turu ile başladık. Her tepeden güzel İstanbul boğazdan da etkileyiciydi. Sonrasında Süleymaniye Camiine gittik. Cami mükemmelliğiyle buram buram maneviyat yayıyordu. Sonrasında gezimiz sona erdi. Gezi benim için çok güzel geçmişti. Camileri rehberler eşliğinde gezmek bize çok şey kattı. Güzel gezi için emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

Gökçenur ARSLAN

Şehit Mehmet Yılmaz Kız AİHL
Ortaokulu öğrencilerinden

» İKRA ANADOLU

Manevi Kazançlar

Hani okumak insana ne kazandırıyor derler ya onun cevabı; kalbi güzel insanlarla tanışmaya sebep olması, ufak bir şeyin bile insana maddi ve manevi olarak neler kazandırabildiği ve bazı isteklerin gerçekleşebileceğinin sebebi olmasıdır. İsteklerin illa para vs gibi maddi gereksinimlerle olmadığı kalpten dökülen iki paragraf yazımla da olabileceğini gördüm.

Böyle manevi değer katan ve bize bu manevi değerlerin tadını tattıran ve tattırma-ya sebep olan kişilere sonsuz teşekkürlerimi iletirim.

Meryem SARI

Tarihin Sokaklarında, İSTANBUL

İstanbul'a ilk defa İKRA Dergisine yazı yazdığım için ödül olarak gitmiştim. Ve İstanbul'u gördüğümde o yanından geçtiğimiz en az 30 katlı binaları gördüğümde sanki başka bir ülkeye geldim gibi hissetmiştim. Anlatılacak değil, gidilip görülecek bir şehir. Bizim için gelen rehberler bizi çeşitli mekânlarda gezdirdiler. Gezip gördüğümüz yerleri öyle heyecanla anlatıyorlardı ki sanki yapılarından değil mucizevi bir şeyden bahsediyorlardı. İstanbul'u bir rehber eşliğinde gezmek bizim için çok büyük bir avantajdı.

Panorama 1453 müzesinde kendimi savaşın içinde hissettim. Rehberin bize gösterdiği bulutlar arasına gizlenmiş olan Fatih Sultan Mehmet portresi büyüleyiciydi. En önemlisi de İstanbul'a gidip onlarca fotoğrafı anlamsızca çekip dönmektense rehber aracılığıyla gezip tarihin sokaklarında gezinmek İKRA dergisinin bize en büyük ödülü idi. Bu geziden dimağında kalan en güzel şey ise İstanbul'un anlatılacak değil, sokaklarında adımlayarak havasını soluyarak öğrenilecek bir şehir olduğu.

İlknur ÖZDAĞ

Bir Şehirden Çok Daha Fazlası

İstanbul 'u haritalardan gördüğüm kadar bilirdim. Ama gittiğimde İstanbul'un ne kadar büyük bir şehir olduğunu gördüm. Birçok duyguyu aynı anda hissettim.

Ünlü Mimar Sinan'ın eserlerinde olan tarih konusunu hissedip, eserlerin işlemeleriyle konuşuyormuşçasına mükemmel oluşu paha biçilemez duygular uyandırdı bende. 1453 Panaroma'ya girdiğimde ise çok güzel yapısı ve atmosferinden dolayı sanki o zamana ışınlanmış gibi hissettim, yine olağanüstü güzel dakikalar... Rehberimizin İstanbul'u anlatırken hayranlığım bir kez daha arttı. Rehber anlattıkça tarihi bütün ruhumla hissettim.

İstanbul'u anlatan rehberlerimize, İstanbul'u görme şansı veren İKRA Derneği'ne sonsuz teşekkürler. İyi ki yollarımız kesişmiş ve çok kıymetli sizlerle tanışmışım.

8/B Büşra AVCI

Okumak, Gezmek, Öğrenmek

Bu geziyi düzenleyip bizi İstanbul'un tarihi dokusuyla tanıştıran İKRA Derneği'ne teşekkür ederim. Yazımın sonuna saklayamadığım bu teşekkürün içinde binlerce kez iyi ki var aslında.

İstanbul'un sayısı binlerce olan güzel yerlerini, buram buram tarih kokan sokaklarını gezmek bizim için zevkti. En çok beğendiğim yer kuşkusuz tarihi mekânlar ve okumayı teşvik eden Millet Kiraathaneleriydi. O kadar çok kitabı bir arada görmek huzur vericiydi. Verdiğiniz her bilgi ufkumuzu açtı. Umarım gelecekte herkes kitap okumanın değerini anlar ve kitap okuyarak ilim, irfan sahibi olur. Sizi tanıdığım için çok mutluyum ve size minnettarım. Teşekkürler İKRA DERNEĞİ.

8/B Edanur SARIOĞLU

İstanbul

Öncelikle yazıma teşekkür ederek başlamak istiyorum. Hangi kelime anlatabilir ki başka size duyduğum minneti, saygıyı...

Gezi hakkında bahsetmek belki satırlar sayfalar sürer, ancak kısacık bahsetmem gerekirse, çok güzel abiler, ablalarla çok güzel bir hafta sonuydu. Daha önce de, İstanbul'a gitmeme rağmen rehber eşliğinde gezişimiz, abilerin değerli katkılarıyla bir sürü yeni şey öğrendim. Yeni bilgilerle büyür insan ve ben bu hayat yolculuğunda sizlerle tanıştığım için çok mutlu oldum.

Aslında kitap okumak, kompozisyon yazmak hediye için yapılacak davranışlar değildir. İçinden gelmesi lazım ama bu güzel İstanbul hediyesi bana ne kadar doğru bir yolda olduğumu tekrar gösterdi. Daha çok okuyacağım, daha çok yazacağım.

Bu arada verdiğiniz çanta hediyesini her gün kullanıyorum ve her kullanışmada o günü hatırlıyorum. Her şey için TEŞEKKÜRLER.

7/C Habibe ÖZKAYA

Gezerek Öğrenmek

Öncelikle İKRA Dergisi'ne çok teşekkür ederim. İKRA Derneği'nin yapmış olduğu "Okumanın Önemi" ile ilgili yazılarımız ile gezimiz benim için hediye çok daha fazlasıydı: Bilgiydi, görmektir, eğlenmek, öğrenmekti...

İKRA Derneği kurucularına, İstanbul'u gezdiren rehberlerimize, başımızda olan öğretmenlerimize çok teşekkür ediyorum.

7/E Nurefşan AKSU

Yeni Yerler Keşfetmek, Öğrenmek...!

Gittiğimiz yerleri aklımda kaldığı kadarıyla anlatıp o günkü hisleri tekrar yaşamak ne güzel. Eyüp El-Ensari 'nin Kabri, 1453 Panaroma Müzesi, Fatih Camii, Süleymaniye Camii ve daha birçok yer...

İstanbul'un her yeri birbirinden güzel ve özeldir. Yeni yerler keşfetmek, yeni yerler öğrenmek, bilgiler edinmek, insan ömründe tatması gereken ne kadar özel duygular...

Yazılan kelimeler sayfalarca da olsa tabii ki de İstanbul'u anlatmaya, gezimizin güzelliğini ifade etmeye yetmez. Ama yinede bizi oraya götüren İKRA Derneği'ne canı gönülden teşekkür ediyorum.

İstanbul'a gidişimin ilkiydi ve bu güzel anı hayatım boyunca hep bende kalacak. Teşekkürler...

7/E Nurefşan AKSU

İsmail Hakkı Gelenbevi İHO öğrencilerinden

İstanbul Gezisi

İstanbul gezisi benim için apayrı bir deneyimdi. Birçok bilgi öğrendim, birçok yer gördüm. Daha önce de İstanbul 'u gezdim ama sadece gezdiğimi anladım. İstanbul 'u anlayarak gezmek, gittiğin yerin tarihini anlamak, atalarımızın yaptıklarını öğrenmek çok güzeldi. Süleymaniye Camii, boğaz turu, 1453 Panaroma, Miniaturk ve daha birçok güzel mekân... Rehberimiz ve dernek görevlileri sayesinde İstanbul'u tam anlamıyla gezdik, gördük. Bu gezinin bana kattığı bir diğer şey ise okuma sevgisi. Bu gezi bana okuma ve yazı yazmanın önemini ve değerini hatırlattı. Bu geziden önce okumayı tabii ki de çok seviyordum ama bu geziyle bizi ödüllendirerek kendi çabamızla hayal gücümüzle ne kadar güzel şeyler başarabileceğimizi hatırlattı.

Bize bu güzel anıları kazandıran herkese teşekkür ederim.

7/E Nurefşan AKSU

İKRA YAZ KURSU

HAYDİ KIZLAR
BU YAZ İKRA BAĞCILAR
ŞUBESİNDEYİZ

DİNİ BİLGİLER
KURAN-I KERİM
İLMİHAL
SİYER
ESMA-UL HÜSNA
TECVİD
EZBER

SEMINERLER
İZ BİRAKAN HANIMLAR
BİLİNCİLİ İNTERNET YÖNETİMİ
NE OLMAK İSTİYORUM

ETKİNLİKLER
KİTAP TAHLİLİ
ŞEHİR GEZİLERİ
FİLM GÖSTERİMİ
PIKNİK vs.
SATRANÇ
HAVUZ
OKUL DERSİ EĞİTİMİ
ETÜD SAATI
ARAPÇA DERSİ

17
HAZİRAN
SON KAYIT TARİHİ

ORTA ÖĞRETİM VE ÜZERİ TÛM KIZ ÖĞRENCİLERİMİZİ BEKLİYORUZ.
SINIRLI SAYIDA KONTENJAN İLE KAYITLARMIZ BAŞLAMIŞTIR.

ÇINAR MAHALLESİ 864.SOK NO:7/B BAĞCILAR/İSTANBUL İRT TEL: 0 530 524 13 01

GEL BU YAZ
KUR'ANI

TÛM
YAZ BOYUNCA
ESENLER
İKRA ŞUBESİNDE

10
HAZİRAN
30
AGUSTOS

Süpriz Hediyeler
Ve Etkinlikler

İKRA
İLİM KÜLTÜR VE RAHMET DERNEĞİ

GÖNLÜNE
YAZ

Fatih Mah. Fatih Cad. 220/1 Sok. No:4 ESENLER/İSTANBUL İRT TEL: 0 542 266 66 34-KONTENJAN SINIRLIDIR.

Mazlumlara Meşale, Zalimlere Ateş Olacak Yeni Bir Şehit:

Muhammed Mursi

Tarih boyunca zalimlerin hep yanıldıkları bir husus vardır: Yeryüzünde hakkın ve adaletin hâkim olması için mücadele eden yiğitlerin bedenlerini ortadan kaldırarak, onların davalarının da sona ereceğini hesap etmeleri. Bunun son örneği, Mısır'ın çağdaş firavunu Sisi'nin, halkın oylarıyla seçilen Muhammed Mursi'ye karşı sergilediği zulüm.

Müslüman Mısır halkına, İsrail başta olmak üzere emperyalistlerin sömürge valisi gibi tahakküm etmeye çalışan Hüsnü Mübarek, başlatılan halk hareketiyle iktidardan düşürülmüş ve yerine 2012 yılında yapılan seçimle Muhammed Mursi gelmişti. Ancak İslâm dünyasının kanını emmeye alışmış emperyalist devletler ve onların başta Suudi Arabistan olmak üzere uşaklığını yapan yerli işbirlikçileri, Mısır halkının bu tercihten ürkmüş ve sıranın kendi zalim yönetimlerine geleceğini düşünerek hemen yeni entrikalara girişmişlerdir. Organize ettikleri kapsamlı gösteriler neticesinde 2013 yılında Amerika ve İsrail'in güdümündeki General Abdulfettah Sisi, askeri darbeyle yönetime el koymuş ve Muhammed Mursi'yi hapse atmıştır. Gücünü emperyalist efendilerden değil, Hakk'tan ve halktan alan Mursi, onurlu, vakur ve başı dik duruşuyla, hapsedildiği dönemde bile gönüllerde taht kurmuş, herkese örnek olacak bir Müslüman duruşu sergilemiştir.

Muhammed Mursi, 17 Haziran 2010 tarihinde, mahkeme salonunda vefat etmiştir. Müslüman Kardeşler (İhvan) Teşkilatı, Muhammed Mursi'nin öldürüldüğünü açıklamıştır. Mursi'nin, Sisi yönetimi tarafından şehit edildiği kuvvetle muhtemeldir. Çünkü zalimler, hiçbir şeyden korkmadan hakk mücadelesi veren yiğitlerden her zaman korkmuş ve bir an önce onların bedenlerini ortadan kaldırmanın hesabını yapmıştır. Ama onları öldürmekle hiçbir zaman onların davalarını yok edemeyeceklerini, hatta onları şehit etmekle bu davanın daha da güçleneceğinin farkına varmamışlardır.

Nitekim Mısır'ın yakın tarihi bile bu gerçeğin en açık örnekleriyle doludur. Sisi'nin selefleri Cemal Abdunnasır ve Enver Sedat gibi Mısır'ın çağdaş firavunları tarafından şehit edilen Hasan el-Benna, Abudulkadir Udeh ve Seyyit Kutup gibi yiğitlerin şehadetiyle hakk, özgürlük ve İslâm davası son bulmamış; aksine daha da güçlenerek 2012 yılında iktidara gelmiştir. Muhammed Mursi'nin şehadeti de Mısır halkının, hak ve özgürlük mücadelesinin sonu olmayacaktır. Mursi'nin şehadeti, kardeş Mısır halkının zafere giden yolunu aydınlatacak bir meşale ve zalimlerin iktidarını yakıp yok edecek bir ateş olacaktır.

Şehit Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet, Müslüman Mısır halkına ve İslam dünyasına sabırlar diliyoruz. İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn.

BİRMAR

"ucuz, kaliteli, güvenilir alışveriş"

Ciğerci Hacı Basri Oğulları

CIĞERCI BAsri DÖNER
KAHVALTI ÇEŞİTLERİ

CIĞERCI BAsri DÖNER
KAHVALTI ÇEŞİTLERİ

Kapalıçarşı

Telefon : (0212) 511 95 54

Beyazıt/Gedikpaşa

Telefon : (0212) 517 27 93

Esenler

Telefon : (0212) 646 43 44

Bayrampaşa

Telefon : (0212) 565 44 54

www.cigercibasri.com

ERASLAN

MUTFAK GEREÇLERİ

**KALİTE
BİZİM
ÖNCELİĞİMİZ**
Mutfağınız için
Doğru Adres

GÜRAL PORSELEN

ERASLAN

0212 659 68 98

OTEL RESTAURANT CAFE ÜRÜNLERİ

AKSESUARLAR

ÇEYİZ SETLERİ

MUTFAĞINIZ İÇİN HER ŞEY ERASLAN DA

Mutfağınız için en kaliteli ürünleri sizler için bir araya getirdik. Yemek takımları, aksesuarlar, kahvaltı setleri, tencere ve tava çeşitleri, bardak ve sürahi takımları, çatal kaşık setlerimiz ile sofranız için aklınıza gelebilecek herşeyi ERASLAN 'da bulabilirsiniz.

İLETİŞİM

İSTANBUL

İSTOÇ TİCARET MERKEZİ
12. ADA NO:136-138
BAĞCILAR-İSTANBUL

GEMLİK

İSTİKLAL CAD. NO:95
GEMLİK /BURSA
0 224 514 89 00

eraslanmutfak@hotmail.com

0 212 659 68 99

**GÜRAL
PORSELEN**
"Dünyanın Porseleni"

Aryıldız

MUTFAK KÜLTÜRÜ

GÜRAL PORSELEN VE ARYILDIZ
BAYİİ